

Nasmejana in vidno vzradoščena nad prisrčnim sprejemom, ki sta ga s spremstvom vred doživela v nedeljo dopoldne na Otočcu, sta se predsednika Tito in Hruščov takole poslovila od navdušenih prebivalcev Otočca, kolektiva hotela Grad Otočec, slučajnostnih gostov in številnih Novomeščanov, ki so ju prišli pozdravit.

(Foto: Dolenjski list)

ZASEDANJE SKUPSCINE KOMUNALNE SKUPNOSTI ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V NOVEM MESTU

Za povečanje prispevka in proti

Novi zakon o organizaciji in finansiranju socialnega zavarovanja ne dosega svojega namena v celoti – Novomeška skupščina je sprejela sklep o povečanju stopnje dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje – Razlogi, ki govorijo za in proti, so skoroda v ravnotežju

Na zasedanju 27. avgusta je skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja občin Metlika, Crnomelj, Trebnje in Novo mesto sprejela sklep o povečanju stopnje dodatnega prispevka, ki ga plačujejo delovne organizacije naštetih občin v skladu zdravstvenega zavarovanja. V razpravi so se kresala mišljenja tistih, ki so bili za povečanje stopnje, in onih, ki so mislili, da bi bilo boljše uporabiti kakšen drug način za pokritje primanjkljaja, ki se obeta letos skladu zdravstvenega zavarovanja. Tokrat je prišlo na dan tudi dejstvo, da je sodelovanje med delovnimi organizacijami in zdravstveno službo še dokaj šibko in da je temu pripisati precejšnji del nenehnega naraščanja stroškov za zdravstvo. Posebej je treba pohvaliti razpravo, ki se je odvijala v tej smeri in nakazovala načine, s katerimi bi lahko takšno stanje odpravili.

Članom skupščine predloženo poročilo je ugotovilo, da je iz dotoka sredstev v prvem polletju in v tem obdobju nastalih stroškov razvidno, da bo sklad konec leta zaključil poslo-

vanje z okoli 65 milijoni dinarjev primanjkljaja. V polletju znaša primanjkljaj okrog 30 milijonov dinarjev, čeprav je treba hkrati poudariti, da še niso vse delovne organizacije z zavodom obračunale del prispevka za prvih 30 dni boleznin.

V začetku leta sprejeti predračun je nakazoval eno milijardo 88 milijonov dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov. Po uspehih prvega polletja pa se da sklepati, da bo ustvarjenih

le 1 milijardo 45 milijonov dinarjev dohodkov, izdatki pa bodo dosegli 1 milijardo 110 milijonov in bodo torej za 65 milijonov presegli dohodke. Ker je novi zakon z vsemi instrumenti v veljavi letos prvič, ni bilo dovolj izkušenj, da bi lahko v sprejetem predračunu dovolj stvarno ocenili sredstva.

Zakaj so izdatki večji?

Letošnji osnovni prispevki so za nekaj manj kot 5 milijonov in pol večji, kot so bili lani. Povračila iz obveznega pozavarovanja so za 18 milijonov in pol manjša od lani, letos ne bomo dobili 140 milijonov dinarjev na račun nižjega prispevka v odnosu na republiško povprečje, dohodki pa bodo nekoliko manjši tudi zaradi novih odnosov med kurativnim in preventivnim skladom. Hkrati s tem so bili v letošnjem prvem polletju stroški za zdravstveno varstvo za

V nedeljo zaključna slavnost v Kozjem

31. avgusta so v šestih občinah: laški, krški, brežiški, šentjurski, sevniški in šmarnski začeli z nizom prireditev v okviru priprav na osrednjo svečanost, odkritje spomenika in partizansko srečanje, ki bo v nedeljo, 8. septembra, dopoldne v Kozjem. V mnogih prireditvah in srečanjih v številnih krajih so se pomerili športniki in taborniki, nastopali so pevski zbori, godbe na pihala in igralške skupine, zvrstile so se razne razstave in podobno.

Mladi rod, na katerega starejši, ki so sodelovali v revoluciji, prenašajo svoje izkušnje in borbene tradicije, se je v pripravah na kozjansko slavnost bolj kot kdajkoli doslej strnil s starimi borci v eno. V nedeljo dopoldne pa se bodo v Kozjem ob spomeniku spet sešli mnogi borci, množica mladih obiskovalcev pa bo z vsem prebivalstvom sodelovala v veličastni manifestaciji, posvečeni padlim in naporom za ustvaritev njihovih idej.

PRISRČNO SLOVO NA OTOČCU

V nedeljo dopoldne so prebivalci Otočca, kolektiv hotela Grad Otočec in številni Novomeščani doživeli nevsakdanje srečanje z velikima državnikoma — s tovarišem Josipom Brozom Titom in predsednikom Hruščovom. Pokrajina je po dežju zadihala v svoji poletni lepoti, zastave in transparenti pa so vzdolž avtomobilske ceste po Dolenjski pozdravljali drage goste in njihovo spremstvo. Na nadvozih so transparenti govorili o ustvarjalnem, miroljubnem sožitju in o miru v svetu. Ljudje so na priključkih in v trumah pozdravljali drage goste in kmalu po 10. uri se je kolona avtomobilov ustavila pred okrašenim vhomom v hotel Grad Otočec. Tovariš Tito je izstopil s predsednikom Hruščovom, sledili pa so jima obe soprogi in ostali: Miha Marinko, Ivan Maček-Matija, Franc Leskošek-Luka, tovariš Aleksandar Ranković s soprogo Slavko, že prej pa sta iz Zagreba prišla tovariša Vladimir Bakarič in Mika Špiljak. Skupina novomeških pionirjev je prisrčno pozdravila visoke goste in jim izročila šopke cvetja,

predsednik občinske skupščine Sergej Thorževski pa je pozdravil tovariša Nikito Hruščova v imenu prebivalcev Dolenjske, na kar mu je predstavil tovariše Franca Kotnika, Jožeta Cvitkoviča in druge. Predsednik Tito se je po tem pozdravu, poln dobre volje in vidno vzradoščen nad prisrčnim sprejemom, pošalil ter v ruskem jeziku »poučile« predsednika Hruščova, da je bil ta obisk na Otočcu izsiljen s trmastim »prepričevanjem«, kar pač kaže na uveljavitev diktature proletariata brez najmanjšega upoštevanja svobodne odločitve človeka. Šali so se gostje prisrčno nasmejali, odgovorni predstavniki novomeške občine pa so se zadovoljno mužali, saj so visoki gostje vendarle obiskali naš lep Otočec.

Gostje so nato odšli na teraso hotela, kjer so jim postregli z aperitivom, kavo in odlično orehovo pito. Pionirski so okrasili gumbnice vseh gostov z nageljčki in rožmarinom, Ni ni in Nikiti Hruščovu pa so podarili nekaj izdelkov narodne obrti: soprogi sojatskega predsednika so podarili belokranjski pri s slámnatim cekarčkom, tovarišu Hruščovu pa lesen sodček. Z izdelki suhe robe, ki so izzvali med gosti veliko zanimanje, so nato postregli še ostalim. Direktor hotela Jože Lampret je seznanil sovjetskega predsednika s kratko zgodovino gradu, tovariš Tito pa je sam tolmačil predsedniku Hruščovu in njegovi ženi. Vse je bilo dobre volje

posebno veselje pa so kazali gostje, ko so občudovali čudovito okolico gradu, Krko in otok. Tovariš Miha Marinko je dragemu gostu podaril album z barvnimi fotografijami o bivanju v Sloveniji. Pred odhodom sta si predsednika s soprogi ogledala še apartma v prvem nadstropju hotela, še prej pa so se podpisali v hotelsko spominsko knjigo.

Navdušena množica je goste ob prihodu pred grad spet tople pozdravljala. Po prisrčnem objemu in poljubu tovariša Marinka in Hruščova ter slovesu od vseh drugih gostov so se tovariši Tito, Hruščov in Bakarič v avtomobilu s kolono odpeljali z Otočca proti Zagrebu.

To je bil drugi obisk tovariša Tita na Otočcu; prvič je predsednik republike obiskal biser dolenjskih gradov ob otvoritvi avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb, v nedeljo pa smo njega in njegove visoke goste že drugič prisrčno pozdravili sredi naše pokrajine.

Tovariš
Edvard Kardelj
v Žužemberku

V nedeljo opoldne je obiskal predsednik zvezne skupščine SFRJ tovariš Edvard Kardelj s soprogo Žužemberk. Ogledala sta si tudi spomenik padlim borcem NOV v Cvibljju, kosila pa sta v žužemberškem gostišču.

Novomeški pionirski so s svojim kroji, veselimi obrazi in pogumnimi pozdravi navdušili drage goste, ko so v nedeljo dopoldne izstopili pred hotelom Grad Otočec in sprejeli razen cvetja, sonca in nasmejanih pogledov tudi kopicu prisrčnih voščil, da bi minute postanka med nami preživel kar najlepše! — Premier Nikita Hruščov sprejema pozdrav novomeške pionirke.

PREDSEDNIK TITO
IN PREMIER HRUŠČOV
TUDI NA ČATEŽU

V nedeljo, 1. septembra, sta se oba visoka gosta, potem ko sta zapustila Otočec, na poti proti Zagrebu za trenutek ustavila tudi na Čatežu, kjer jima je okoli 2 tisoč Brežičanov priredilo navdušen sprejem. Pionirke so jima izročile šopke, obema gostoma pa je izrekel iskreno dobrodošlico sekretar občinskega komiteja ZKS Brežice.

VREME

Okrog 5. ali okrog 8. septembra močan dež z ohladitvijo, ki lahko traja 2 dni. Nato vseskozi lepo vreme in postopno topleje.

Dr. V. M.

Shovanje statuta – rešeto za odprte probleme

Pri ocenjevanju delovnih organizacij, kako daleč so pri shovanju svojih statutov, ni odločilno, ali imajo že kaj na papirju. S formulacijami ne bo težko, če bomo našli prave rešitve. Naših sklepov, če bodo dobri, tudi ne bo težko prevesti v malce pravniške določbe. Najvažnejše je, da se temeljito pogovorimo o vsem, kar je bistvenega za življenje in razvoj podjetja. Sleherni član kolektiva mora imeti možnost, da prispeva k snovanju svoje male ustave s pobudami, kako bi z novim statutom lahko še bolje uredili odnose v podjetju, delovni red, organizacijo dela in podobno. Vsi morajo razmišljati o tem. Sastavljanje statuta ne sme biti omejeno na ozek krog ljudi. To naj bo obehem preizkušnja življenjske sposobnosti delavskega samoupravljanja. Statut podjetja bo najvernejša podoba tega, kar organi delavskega samoupravljanja v resnici so in kar pomenijo v podjetju.

Iz Novoteksovih izkušenj se da izluščiti oblika, ki se zdi kar uspešna za zajemanje pobud širšega kolektiva. To so komisije pri svetih ekonomskih enot, od katerih sicer pričakujejo, da bodo oblikovale svoje predloge pravnike, tako da bi jih lahko celo brez popravkov vnesli v osnutek statuta. To niti ni tako pomembno. Neprimerno važnejše je, da bodo komisije, ki so na čistem z vprašanjem, kaj je statut, prerešale odprte probleme in poiskale ustrezne rešitve. Prejšnja pravila niso zajemala vsega, kar je bilo potrebno in nujno. Marsikaj, kar se je zdelo pred leti nepogrešljivo, je danes že preživelo. Včasih smo mislili, da mora iti vse po utečenih kolesnicah. Sodobni čas nas čedalje bolj priganja, da menjamo tudi kolesnice, ker to terjata potreba. Proizvodni proces, organizacija dela, tehnološki postopek, oblike upravljanja in vodenja je treba postaviti na nov, daljši in širši tir, kadar na starem preveč zamujamo. V nekaterih drugih podjetjih smo slišali pametno mnenje, ki jo je treba tu ponoviti: priprave na uvedbo 42-urnega delovnega časa so neolčljivo povezane s snovanjem statuta. Za tako revolucionarno prelomnico, kakršno

predstavlja uvedba skrajšane delovnega tedna, je treba opraviti temeljite priprave s potrebnimi analizami, ki bodo seveda rabile tudi sestavljalcem osnutka statuta.

Snovanje statuta mora biti rešeto za odprte probleme. To naj bo temeljita inventura stanja v podjetju, ki mora pokazati, kaj je dobro in s čim nismo zadovoljni. Najti moramo vse vrzeli, ki nas sedaj kakorkoli ovirajo. Treba je videti, zakaj se ekonomske enote še niso dovolj uveljavile, kje so zadržki, da njihovo delo ne pride do večje veljave. Ali so morda le na papirju?

V nekem podjetju so mi pravili, da bodo temeljito prerešali obstoječo organizacijo podjetja. Le-te se doslej sploh niso dotikali, ker so pač mislili, da ni več kaj spreminjati. »To je bil tabu!« so dejali. Drug drugemu smo ga podajali kot svetinjo. Menjala so se vodstva, organi delavskega samoupravljanja, organizacija podjetja pa je ostala nespremenjena. Ko pa se je nekdo le opogumil in se kritično lotil tudi tega tabuja, so prišle na dan številne hi-be in ljudje so se čudili, kako da so verjeli nekakšnemu nespremenljivemu izkustvu, ko pa dela znanost tudi na tem področju tako velike korekture.

Sestavljanje statuta in uresničevanje velikih nalog, kakor so povečanje produktivnosti in podobno, niso stvari, ki bi jih smeli ločevati, kakor da nimajo nič skupnega. Pogosto namreč slišimo opravičila, češ zakasnilo smo, ker smo bili zaposleni z uresničevanjem velikih nalog. V takih opravičilih se skriva nevarnost, da je s pojmovanjem statuta nekaj narobe. Povečati proizvodnjo, več izvoziti – do tega gotovo nismo prišli, ne da bi v podjetju storili potrebne ukrepe, izboljšali organizacijo dela, vnesli koristne novosti v proizvodni proces, uvedli sodobne tehnološke postopke itd. Izpolnjevanje naloge časa, to pomeni sproščati tudi pobude proizvajalcev, poživljati delo samoupravnih organov, uvajati spodbudne oblike delitve dohodka. S tem pa obenem snujemo tudi svoj statut – ustavo podjetja.

J. B.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Državnega sekretarja za zunanje zadeve Koča Popovića, ki je na sedemdnevni obiski na Poljskem, so v Varšavi zelo topla sprejeli. Četudi gre za vrnitev lanskoletnega obiska poljskega zunanjega ministra Adama Rapackega Jugoslaviji, ni nobenega dvoma, da bo sedanje bivanje Koča Popovića mnogo več kot samo navadni diplomatski obisk. Kolikor je doslej znano, se odvijajo jugoslovansko-poljski razgovori v prijateljskem vzdušju medsebojnega razumevanja, razpravljajo pa o perečih mednarodnih vprašanjih in o bilateralnih odnosih med Jugoslavijo in Poljsko.

Četudi razgovori še niso končani, že lahko rečemo, da bo obisk Koče Popovića v okviru prakse ustaljenih srečanj najvišjih jugoslovanskih in poljskih osebnosti nov prispevek k nadaljnjemu razvoju odnosov med obema socialističnima državama. Hkrati pa bo ta obisk v okviru novih ohrabrujočih akcij na mednarodnem področju ne samo prispevek k razvoju medsebojnih odnosov, temveč tudi prispevek k naporom za zmanjšanje mednarodne napetosti in ohranjanju miru v svetu.

V torek dopoldne se je na beograjskem letališču po petnajstidnevni bivanju v Jugoslaviji poslovil prvi sekretar CK KP SZ in predsednik ministrskega sveta SZ Nikita Hruščov. V tem času si je tov. Hruščov ogledal velik del Jugoslavije ter je med drugim obiskal tudi Slovenijo, tako da si je sam na lastne oči lahko prepričal o delu, prizadevanjih in ustvarjalnosti delovnih kolektivov. Povsod je naletel na spontane manifestacije prijateljstva. Naši ljudje so pokazali s tem, kako cenijo njegov prispevek k stvari miru in so-

cializma ter njegove zasluge za vsestranski razvoj jugoslovansko-sovjetskega sodelovanja.

Ceprav je prišel premier Hruščov le na oddih v Jugoslavijo, je njegov obisk potekal pravzaprav v delovnem vzdušju. Zelo pomembni so bili razgovori med predsednikom SFRJ in generalnim sekretarjem ZKJ Josipom Brozom Titom ter prvim sekretarjem CK KP

no pozornost pa so posvetili vsestranskemu razvoju bilateralnih odnosov.

»Zelo smo zadovoljni z izčrpnimi in odkritimi pogovori, ki smo jih imeli med vašim obiskom« je izjavil tov. Tito ob slovesu. »Ti pogovori in vzdušje, v katerem so potekali, kažejo, da slone zdaj odnosi med našima državama na realni in trdni podlagi, ki omogoča njihov nadaljnji uspešen razvoj na vseh področjih.« Maršal Tito je še dodal, da se je sedaj utrdilo skupno prepričanje, da je dana vrsta novih možnosti za nadaljnje obojestransko koristno sodelovanje, ki ne bo samo prispevalo k našemu boljšemu medsebojnemu seznanjanju in razumevanju, ampak bo obrodilo tudi konkretne pozitivne sadove.

Tovariš Tito je v svojem govoru na beograjskem letališču poudaril poglobitve elemente koristnosti sedanjih razgovorov in nalog, ki čakajo obe državi in mednarodno delavsko gibanje v prihodnje.

Sodeč po izjavah, se je sovjetski premier vrnil v domovino z lepimi vtisi in zadovoljen z obiskom. Potrčil je, da je izmenjava mnenj o mednarodnih vprašanjih potekala v duhu popolnega medsebojnega razumevanja in soglasja ter je bila zelo koristna in plodna. Prav tako je tudi izrazil upanje, da bo njegov obisk koristil nadaljnjemu poglobljanju prijateljskih odnosov med obema deželama.

Obisk sovjetskega premiera v Jugoslaviji so po svetu spremljali z zelo velikim zanimanjem. Vse svetovni tisk je podrobno poročal, kako poteka obisk in kako se odvijajo razgovori ter hkrati objavljali številne komentarje.

Pomemben obisk v Varšavi

SZ in premierom SZ Nikitom Hruščovom. Kot se je zvedelo, so tedaj proučili sedanji mednarodni položaj ter možnosti za nadaljnje pobude dveh držav pri obrambi in utrjevanju miru v svetu. Nadalje so se razgovarjali o vprašanjih izvajanja politike miroljubne koeksistence med državami z različnimi družbenimi sistemi, govorili so o sovjetsko-jugoslovanskem sodelovanju glede pomoči državam v razvoju in o drugih vprašanjih, ki se nanašajo na ureditev mednarodnih odnosov. Se pose-

Razprava o skrajšanju delovnega časa

Na občinski skupščini v Vidmu-Krškem 31. avgusta je bila tudi pestra razprava o pripravah za skrajšanje delovni čas. Opozorjeno je bilo, da je za to stvarna podlaga in da je treba reševati to vprašanje načrtno, s konkretnim programom. Gospodarske organizacije morajo dobro proučiti vse možnosti in ugotoviti sedanjo situacijo. Ne sme pa se dogoditi, da bi gospodarske organizacije zavračevale ali celo odklanjale rešitve tega važnega gospodarskega in političnega vprašanja. Skupščina je nadalje opozorila, da nekatere gospodarske organizacije niso za-

čele reševati to vprašanje z dovolj veliko odgovornostjo. Tako je na primer občinski sindikalni svet o tem sklical posvetovanje z direktorji gospodarskih organizacij, pa so se ga udeležili samo trije direktorji. Vedeti moramo, da uvajanje skrajšanega delovnega časa ni formalnost in nedvomno zahteva temeljitih priprav. Zato je občinska skupščina soglašala, da je potrebno poprej izdelati nekatere analize v občinskem merilu. Za izdelavo analiz pa je nujno tesno sodelovanje gospodarskih organizacij, sindikata in komune.

ŽELEZNINA: letos 48 milijonov investicij

Trgovsko podjetje Železnina iz Novega mesta je letos porabilo okoli 48 milijonov dinarjev za preureditev prodajaln in skladišč. Letos so odprli novo, sodobno urejeno prodajalno barv in lakov na Cesti kom. Staneta, razširili so zunanji del skladišča v Bučni vasi, uredili pomožno skladišče za 45 osebnih avtomobilov pri kandijski železniški postaji, v prihodnjih dneh pa bodo začeli preurejati še poslovalnico na Glavnem trgu. S tem bo imelo podjetje modernizirano svojo prodajno mrežo, ker je stavba, v kateri je poslovalnica v Kandiji, previdena za rušenje ter je ne bodo preurejali.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

■ Etiopska parlamentarna delegacija je bila na tridnevni obiski v Sloveniji. Parlamentarna delegacija je med drugimi sprejel podpredsednik skupščine dr. Marjan Brečelj. Med razgovori, ki so potekali v prisrčnem razpoloženju, so se člani delegacije zanimali za družbeno ureditev SFRJ.

■ Sestanek italijanskega in avstrijskega zunanjega ministra, ki bi moral biti v začetku septembra v Salzburgu je odložen za nedoločen čas. Na njem bi moral oba ministra razpravljati o vprašanju Južne Tirolske.

■ Na področju Bagdam Tehsil v Kašmirski dolini je močan potres v ponedeljek porušil približno dva tisoč hiš v šestdesetih vaseh. Reševalne ekipe so potegnile doslej izpod ruševin 77 mrtvih. Sodijo, da je zgubilo življenje približno sto ljudi, okrog petsto pa je ranjenih. Doslej so odpeljali v bližnje bolnišnice 370 ranjenec. Potres je trajal 40 sekund.

■ Na kongres britanskih trade-unolonov, katerega se udeležuje približno tisoč delegatov, so udeleženci kritizirali socialno-zdravstveno zaščito britanskih delavcev. Prav tako so tudi ostro kritizirali vladno politiko v industriji zdravil.

■ Polkovnik Branko Pavlović je postal začasni komandant misije opazovalcev sil OZN v Jemenu. To je sicer generalni sekretar svetovne organizacije U. Tant po odstopu Van Horna. Jugoslovanska enota tvori glavno misije opazovalcev OZN v Jemenu.

Na sejmišču živahen živčav

2. septembra je bil na novoemskem sejmišču običajni večji sejem za prašiče in govedo. Tokrat je bil dobro obiskan, saj je bilo naprodaj 957 prašičev (prodanih 632) in 232 glav goveje živine (prodanih 158 glav).

Za govedo so bile kupčije sklenjene predvsem v plemenске svrhe, 20 glav pa je odkupila novomeška Mesarija za zakol. Prašiči so veljali od 5500 do 10.000 din, voli od 270–300 din kg, krave od 140–230 din kg, junci pa od 280–300 din kg. Goveji živini se cena od zadnjega sejma ni spremenila, za prašiče pa je bila v ponedeljek nekoliko nižja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Na potovanju po Sloveniji sta tovariša Tito in Hruščov obiskala tudi Velenje, kjer sta govorila na velikem zborovanju, ki se ga je udeležilo nad 40.000 ljudi. Predsednik Tito je v svojem govoru obvestil zborovalce, da pripravljamo nov perspektivni plan za razvoj Jugoslavije. Izhajal bo od tega, da je skrb za človeka, za stalno izboljšanje materialnih in kulturnih pogojev življenja in dela naših delavcev bistvo ekonomske politike socialistične Jugoslavije. Plan, ki bo veljal za obdobje 1964–1970, bo predvideval dinamičen porast industrijske proizvodnje ob nadaljnji afirmaciji in krepitvi delavskega samoupravljanja. Kmetijstvo bo v teh letih pričel nadaljnjemu množičnemu uvajanju sodobnih načinov proizvodnje. Na vasi se bodo krepili in razširjali socialistični odnosi. V sedmih letih uresničevanja plana bomo doživljali pospešen razvoj nezadostno razvitih pokrajin. Naša država se bo v teh letih še bolj vsestransko vključevala v mednarodno delitev dela.

Sovjetski premier, ki so ga velenjski rudarji sprejeli za častnega člana rudniškega delavskega sveta, je v svojem govoru med drugim dejal:

»Povsod se dela, življenje kipi, ljudska misel je usmerjena v prihodnost. Jugoslovansko ljudstvo je lahko po pravici ponosno na to, kar je ustvarilo v svoji domovini v letih ljudske oblasti. Roke delavskega razreda, tehnične inteligence so zgradile desetine tovarn. Zrasla so podjetja metalurgije, strojegradnje, ladjedelništva, tovarne orodnih strojev, kemična podjetja, električne centrale in mnogo drugega. Izdelki jugoslovanske industrije so si pridobili lep sloves na svetovnem tržišču. Za to imajo brez dvoma veliko zaslugo delavski razred in vsi delovni ljudje socialistične Jugoslavije.«

● V Beogradu bo v kratkem 52. konferenca medplanetarne unije. Doslej je prijaviło udeležbo svojih delegacij 56 držav. Med udeleženci bo 420 poslancev in senatorjev. Razprava na konferenci bo zajela vprašanja sveta v razvoju, vesoljskega prava, rasne diskriminacije, ohranitve miru in zastopanja ekonomskih ter socialnih interesov v okviru parlamenta. Načrti za reso-

SKRB ZA ČLOVEKA NA PRVEM MESTU

lucije, ki naj bi izražale stališča konference do teh vprašanj, so že pripravljani.

● Pred kratkim je izšel zvezni predpis, po katerem bodo delovne organizacije lahko uvedle 42-urni tedenski delovni čas šele, ko bo izdan predvideni zakon o roku in pogojih za skrajšanje delovnega časa. Izjemoma se lahko prijavi delovne organizacije za preizkus. Čimprej je treba začeti s potrebnimi pripravami. Opraviti je treba ogromno delo. Tako je treba analizirati ekonomske in finančne učinke skrajšanega delovnega časa, izdelati načrt organizacijskih in ekonomskih ukrepov, odkrivati in mobilizirati notranje rezerve itd. Delovnim organizacijam bodo pri tem pomagale strokovne komisije, ki jih imenujejo občine in okrajne zbornice, in republiška komisija za delovni čas.

● Na Brdu pri Lukovici je bilo v nedeljo srečanje šlandrovcev. Zbora brigade se je udeležilo 720 preživelih borec, ki jim je sprego-

voril bivši prvi komisar brigade Mitja Ribičič-Ciril. V svojem govoru je med drugim dejal, da ne obujamo spomina na bližnjo preteklost, ker bi hoteli razvijati revanšizem in mržnjo do nekdanjih okupatorskih narodov, temveč zato, da bi mladi rod, ki ni doživel strahot okupacije in veličine našega boja za svobodo, spoznal, kam je pripeljal fašizem. V nedeljo bo v Cerknem zbor primorskih brigad, ki jih je vrhovni komandant Tito odlikoval z visokimi odlikovanji. V soboto bodo po bližnjih vaseh, koder so se med vojno zadrževale brigade, veseli partizanski mitingi. V nedeljo bodo prispele brigade v Cerkno, kjer bo množično zborovanje, katerega se bodo udeležili ljudje od blizu in daleč, celo iz sosednje Italije.

● Doslej so zbrali po vsej Jugoslaviji za porušeno Skopje pomoč v vrednosti čez 11 milijard dinarjev, pri čemer niso všteti krediti in pomoči, ki še ni prispela. Vse dni se mrzlično odvijajo priprave za zgraditev novih naselij. Casa ni na pretek. Deževje že trka na vrata. Prve hude nalive so ljudje pod šotori preživljali v upanju, da se bodo kmalu lahko preselili v montažne hiše ali v popravljena stanovanja.

● V Hercegovnem so odprli mednarodno šolo fizikov. Organizirala jo je Zvezna komisija za nuklearno energijo. Sto pomembnih tujih in domačih fizikov bo proučevalo probleme fizike trdnega stanja.

● Na Seči pri Portorožu so v nedeljo slovesno zaključili letošnje mednarodno srečanje kiparjev Forme vive. Ob tej priložnosti so odprli razstavo tamkaj ustvarjenih plastik iz kamna. Predsednica prireditvenega odbora inž. Vilma Pirkovič je izročila desetim kiparjem iz devetih držav spominske diplome.

Za povečanje prispevka in proti

(Nadaljevanje s 1. strani)

stroški zaposlovanja invalidov in rehabilitacije za 654 tisoč dinarjev ali za 12 odstotkov večji kot v prvem polletju lani. Zmanjšali so se le stroški za zdravila (za 7 milijonov ali za 13 odstotkov) ter za zdravljenje v naravnih zdraviliščih (za 811 tisoč ali za 12 odstotkov). Omenjene številke so prav gotovo suhoparne, navedli pa smo jih v želji, da bi bili z njimi seznanjeni vsi zavarovanci, ker je prav razprava na zasedanju skupščine opozorila, da morajo zavarovanci iz delovnih kolektivov biti pobudnik akcije za zmanjševanje stroškov.

Ali povečana stopnja dodatnega prispevka, ali izredni prispevek?

Organi zavoda so bili pri reševanju težav z razpoložljivimi sredstvi postavljeni samo pred nekakšno izbiro. Za povečanje stopnje dodatnega prispevka so se odločili zato, ker bi izredni prispevek neposredno obremenil osebne dohodke zavarovancev, zgolj površna razčlemba stanja v prvem polletju pa dokazuje, da so delovni kolektivi komajda pričeli z zavestno akcijo za odpravljanje nepotrebnih stroškov v zdravstvu (bolezni, nesreče pri delu, nega bolnih na domu ipd.). Za povečanje dodatnega

prispevka pa govorijo še drugi razlogi: lani je naš zavod prejel od republiškega in pozavarovalnega sklada, ker so bili prispevki na našem področju pod republiškim povprečjem, okoli 140 milijonov dinarjev. V novih predpisih takšna možnost ni več predvidena, na ta način pa je onemogočeno sproščeno prelivanje sredstev pozavarovalnega sklada med komunalnimi skupnostmi. O prelivanju odloča republiška skupščina soc. zavarovanja. Ker smo z dosedanjim odlokom o dodatnem prispevku zajeli le 12,5 odstotka od 25 odstotkov rednega prispevka, ki jih dopušča zakon, bi našo prošnjo za dodelitev sredstev iz pozavarovalnega sklada gotovo zavrnili. Utemeljitev je na dlani: dokler nismo sami zbrali vsega, kar bi lahko, pač nismo upravičeni prositi za tujo pomoč... Vse pa kaže, da bomo na našem področju potrebovali prelivanje sredstev bolj kot kjerkoli drugod. Skupščina je po daljši razpravi predlagani sklep o povečanju stopnje dodatnega prispevka sprejela.

Ključ do rešitve je v sodelovanju delovnih in zdravstvenih organizacij

Iz štirih občin našega področja se bo letos z dodatnim prispevkom zbralo

180 milijonov dinarjev. Ukrep skupščine je posledica močno povečane potrošnje v zdravstvu, kljub temu pa bo teh 180 milijonov dinarjev odtegnjenih gospodarstvu. Delovne organizacije jih bodo sicer res vplačale iz svojih poslovnih stroškov, osebni dohodki zaposlenih pa ne bodo prizadeti, kot bi bili, če bi bil predpisan izredni prispevek. Poslovni stroški pa so zgolj krinka, saj dobro vemo, da je denar, pa naj bo na tem ali na drugem skladu! To dejstvo nas torej ne sme uspavati!

Novi zakon o socialnem zavarovanju na našem področju potemtakem le ni dosegel namena. Moral bi prizadeti zavarovance in njihove delovne organiza-

cije in jih spodbuditi k akciji za zmanjševanje potrošnje. Socialno zavarovanje res da uporablja sredstva, ki jih ustvarjajo delovne organizacije, na potrošnje pa nima vpliva. To spada v domeno zavarovancev in zdravstvenih zavodov, ki morajo najti pota in načine za odpravljanje vzrokov, ki so povečevali stroške zdravstvenega zavarovanja. Zadnje rezervo, dodatni prispevek, smo izrabili, zdaj nam ostane samo še osebni dohodek, iz katerega bo treba kriti morebitne primanjkljaje. Zato pa ukrepajmo prej, kot bo treba poseči po tem zadnjem sredstvu, ki nas bo prav gotovo, če nas dosedanja niso, živo prizadelo!

Vida Hladin: »Pri tem stroju sem začela prva...«

Primer Vide Hladin

Kako se je 49-letna delavka obrata »Krk« vpisala med iznajditelje

žená, ki bi se ukvarjale z novatorstvom, ne poznamo veliko, smo pa vselej prijetno presenečeni, če nas zaseže vest, da je ta in ta na delovnem mestu tam in tam naredila »piko« svojim tuhtanjem in predložila načrt za tako ali drugačno izpopolnitev. Se bolj smo veseli, če taka vest govori, da je avtor izuma (ideje) preprosta žena, brez šol in mati. Zato je primer Vide Hladin, 49-letne delavke »Farmisovega« obrata »Krk« v Novem mestu, glasno odjeknil v javnosti, zlasti med delavkami antibiotičnega oddelka, v katerem Hladinova že dve leti žigosa in lepi etikete na stekleničke za penicilin in streptomocin.

»Delo v našem oddelku je naporno, pri stroju, kjer je treba istočasno pritiskati z nogo in roko, pa še celo leva roka me boli, veliko noči nisem spala.« je povedala v razgovoru Vida Hladin.

Najbrž ste prav v teh nočeh nespečnosti veliko razmišljali, kako bi laže zmogli svojo delovno normo?

»Da, predvsem sem razmišljala v teh nočeh. Dovedovala sem si, da bi funkcijo pritiskanja na stroj lahko nadomestila navrava na električni pogon ali kaj podobnega. Sicer pa sem začela tuhtati že prej, takoj ko sem prišla v »Krk«. Tega bo zdaj

že dve leti. Prej sem bila zaposlena v šentjernejskem obratu »Iskre«, kjer delajo predvsem ženske. Videla sem, kako so tam začeli izboljševati delovne postopke. Utrudljive ženske roke so zamenjali avtomatični stroji. Žena je bila osvobodena težakega dela, če se takemu delu lahko tako reče.

Ko sem se zaposlila v »Krk«, sem brž spoznala, da je ročno in nožno delo hkrati za žensko le prenaporno. Stroj, na katerem sem delala (začela pa sem prva na njem) iz dneva v dan, sem kmalu povsem spoznala, njegove dobre in slabe strani. Predvsem slabe, ker jih je bilo več. Mistrski našega oddelka sem omenila, da bi se da! stroj izboljšati. Predlog nj bil sprejet z navdušenjem, ker ga menda nihče v podjetju ni jemal resno. Šele po dveh letih, ko se je zaradi prenapornega dela zvrstilo toliko in toliko bolniških

ur, so se vodilni v podjetju zamislili in se zavzeli za uresničenje moje zamisli. Skrajni čas, saj v podjetju je nismo prišle zato, da bi bolehole, ampak da bi kaj zaslužile.«

»Kakšne prednosti bo imel stroj z vašimi dopolnitvami?«

Predvsem bo odpadlo tisto pritiskanje z nogami in rokami ter posamično polaganje etiket v žigosanje. Stroj bo lahko naenkrat sprejel okrog 30 (morda tudi več) etiket, avtomatično opravi žigosanje in ostalo. Nič drugega ne bo treba, kot etikete vzeti in jih nalepiti.«

»Kdo in kje uresničuje vašo idejo?«

»Načrte sva izdelala z mojim možem in jih ponudila šentjernejskemu obratu »Iskre«. Tam so sposobni fantje, ki bodo razumeli pomembnost zaupanega dela pri izpopolnitvi.«

»Kakšno normo imate?«

»10.500 etiket v osmih urah. S pomočjo novega stroja pa bo možno v tem času žigosati in nalepiti 16.000 do 17.000 etiket.«

Razgovor z izumiteljko Hladinovo se je končal z njeno ugotovitvijo, da »gremo s časom naprej, zato je potrebno, da se tudi delovni postopek izboljšuje.«

- Preprost razgovor, kakor je bil preprost tudi način, s katerim je prišla Hladinova do svojega zaključka o prednostih izboljšav na stroju:
- brez matematičnih in stacionarnih formul, brez enačb za nadomestitev energije ženskih rok z električno energijo. Vse je tako preprosto, toda preprosta šele zdaj po nešteti neprespanih nočeh zaradi bolečin v levih roki, po nočeh, v katerih sem jokala in tuhtala.»

Delovni kolektiv obrata »Krk« bo Hladinovo za njeno zamisel nagradil, ona pa se bo vpisala v vrsto izumiteljev, ki jim je pri srcu boj za večjo delovno storilnost.

Ivan Zoran

Kmetje, dopitajte prašiče!

Mnogi pridelovalci ne bodo mogli pokrmiti odvečnega pridelka krompirja, ker nimajo prašičev za pitanje. Zato je republiška gospodarska zbornica skupaj s kmetijskimi organizacijami sprožila akcijo, da bi rejci dobili potrebne prašiče v pitanje. Tej akciji se je eden izmed prvih odzval Agrokombinat v Ljubljani, ki je pripravljen nuditi prašiče za dopitanje pod naslednjimi pogoji:

Prašiče v teži od 40 — 50 kg za dopitanje na težo 110 kg oddajo Agrokombinat v Ljubljani v svojem obratu Ihan pri Domžalah tako zadržnim pitališčem, kakor tudi neposredno zasebnim rejcem. Rejec ne plača prevzetih prašičev, temveč mu Agrokombinat plača 270 din za kilogram prirastka in oddane prašiče tudi sam zavaruje. Interesenti lahko prevzamejo najmanj tri prašiče, zavezati pa se morajo, da bodo dopitane prašiče oddali na najbližjem dogonskem mestu predelovalni industriji, ki jo določa Agrokombinat v Ljubljani.

Interesenti lahko prevzamejo prašiče vsak delovni dan na obratu Ihan, kjer dobe tudi podrobnejše informacije (tel. Domžale, 923 — 255).

POSLOVNO ZDRUŽENJE PROIZVAJALCEV ŽIVINE IN ŽIVALSKIH PROIZVODOV, LJUBLJANA

Sadjarški obrat »Matija Gubec« v Leskovcu pri Krškem je zdaj eden izmed samostojnih odsekov kmetijske zadruge Videm-Krško. Letošnjo letino so na posestvu razen poznih hrušk že obrali: dan za dnem so številni kamioni vozili na tisoče kilogramov sladkih breskev in zgodnjih hrušk v Reko, Sibenik, Zagreb in zdaj tudi v Ljubljano. Ves pridelek je bil tudi letos vnaprej prodan; na sliki: tehtanje breskev za gospodinjstvo, ki so prišle kar same v Leskovec po dobrote s plantaže.

Brežice za turizem v letu 1963

V torek, 20. avgusta, je bil v Brežicah plenum občinskega odbora SZDL, ki se ga je med drugim udeležil tudi Franc Kimovec — Ziga, podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije. Referat o turizmu, gostinstvu in trgovini v brežiški občini je prebral inž. Franc Filipčič. Poročevalec je podčrtal, da mora prav brežiška občina posvetiti kar največjo skrb turistični dejavnosti, saj ima za to na svojem področju vse pogoje. Potem, ko je naštel vrsto podatkov o dosedanjem razvoju turizma, gostinstva in trgovine v občini, je poudaril pomen perspektivnega programa za nadaljnji razvoj. Tu bo treba upoštevati tudi kulturno in zgodovinsko preteklost občine, arheološke najdbe na področju Spodnjega Posavja in še marsikaj, kar zadeva turizem. Že večkrat je bilo poudarjeno, da je v Brežicah vse premalo kulturnega razvedrila; lahko govorimo o dolgočasju, ki vlada na tem področju. Ni programa, ki bi usklajeval potrebe in možnosti kulturno-zabavnega življenja s splošno turistično dejavnostjo.

V razpravi, ki je bila vsestranska in zares plodna, je sodeloval tudi tov. Franc Kimovec; dal je več spodbud za razvoj turizma v brežiški občini. Osnova zanj naj bi bil vsekakor generalni program, pri čemer bo treba temeljito premisliti glede sleherne investicije, da nam ne bi bilo kasneje žal zaradi morebitne škode. Na turizem je treba gledati kot na rekreacijsko delovnih ljudi in kot gospodarsko panogo. Treba je izkoristiti, kar nam nudi narava, v turistično področje pa sodijo tudi vsi dosežki na področju kulture. Sem je treba prišteti vse zanimivosti, ki privlačujejo turiste. Sodobni turizem ne zahteva samo novih hotelov! Predvsem je važno, kako je urejena okolica, ki mora prijetno in pomirjevalno vplivati na turistu. Če se bo gost pri nas prijetno počutil, bo tu dalj časa ostal. Priložnosti za lov in ribolov so v naši občini sestavni del

turizma; obe panogi bo treba še naprej načrtno razvijati. To velja tudi za trgovino, ki ji posvečamo še vedno premalo pozornosti. Zanemarjena je tudi turistična propaganda, saj hoče turist imeti pregled nad storitvami in doživeti, ki ga čakajo v nekem kraju.

Zaradi tega bo potrebno urediti ustrezno službo, ki bo skrbela za izdelavo generalnega programa glede razvoja turizma v občini in za usklajevanje tega dela v vseh zadevnih organizacijah. Tudi občani bodo prav gotovo prispevali svoje pobude. Nič manj ni važna vzgoja strokovnih kadrov. Vse šole naj bi vzgajale mladino v turističnem duhu. Ze mladi občani naj spoznajo, kaj nam turizem pomeni. Skrb za turizem naj postane tudi sestavni del ekonomske propagande. Občinska skupščina bi morala imeti stalen organ za turizem in sposobne kadre, kar velja tudi za turistična društva in gospodarske organizacije, ki se pečajo s turistično dejavnostjo. V svetu za turizem bo treba doseči usklajeno delo zastopnikov vseh prizadetih organizacij. Zdaj imamo v občini 4 turistična društva: v Brežicah, na Bizeljskem, Catežu in v Pišecah, možnosti pa so, da bi ustanovili še 4. Tudi športna dejavnost bi lahko prispevala k turističnim zanimivostim našega področja.

V zadnjih letih je gostinstvo v brežiški občini znatno napredovalo, tako da so gostinski obrati v glavnem že sposobni nuditi turistom vse glavne storitve. Tudi tu se bo dalo še marsikaj doseči, zlasti z izgradnjo Cateških Toplic in gradu v Mokricah.

Uspelemu plenumu Socialistične zveze bo kmalu sledilo širše posvetovanje vseh prizadetih činiteljev iz brežiške občine, na katerem se bodo pomenili že zdaj o pripravah za turistično sezono v prihodnjem letu.

Zdenko Verlič

Sporazumevanje in zблиževanje posameznikov - učinkovita pot za dosego miru

30. avgusta popoldne je dež neprijazno namakal krajino pod Opatovo goro, ko se je na novem razstavišču ob gradu v Kostanjevici vendarle zbralo več sto ljudi na zaključek III. mednarodnega simpozija kiparjev. Prišli so tudi predstavniki republiškega sveta za kulturo in prosveto, gostje iz Vidma-Krškega, Pleterij, Novega mesta in drugod. Na travniku so bili postavljeni kipi, ki so jih letos izdelali udeleženci simpozija, in kljub dežju je bilo videti, da razstavni prostor že dobiva bolj zaokroženo podobo nove galerije na prostem.

Najprej je goste in domačine pozdravil podpredsednik občinske skupščine Videm-Krško Anton Javorič ter pozdravil kulturno sodelovanje, ki zблиžuje narode in kaže pota k sodelovanju tudi na drugih področjih. Dejal je med drugim, da visoko cenimo prizadevanja kiparjev, katerim se je zahvalil za umetniška dela, ki so jih letos prispevali v novo galerijo ob kostanjeviškem gradu. Zeleno

lo kvalitetnimi stvaritvami dokončen ugled in pogoje za nadaljnje uspešno razvijanje te institucije. »Forma viva je postala pojem doma in po svetu; simpozij je uspešno izpolnil svoje naloge, in ponosni smo, da smo tudi na mednarodnem likovnem področju z njim pridobili velik ugled. Z nadaljevanjem vsakoletnih simpozijev, z nastavljanjem ene največjih sodobnih kiparskih galerij na sve-

tu, z različnimi kulturnimi prireditvami in novimi mednarodnimi srečanji ob našem simpoziju bo Forma viva postale še pomembnejši činitelj v jugoslovanskem in mednarodnem kulturnem življenju,« je nadaljevala tov. Pirkovičeva. Toplo se je zahvalila kiparjem za njihovo letošnje delo, v spomin na udeležbo na simpoziju pa jim je razdelila spominske plakete. Dež je preprečil, da bi si številni gostje podrobneje ogledali galerijo na prostem, večina pa se jih je udeležila krajše družabnosti v stari grajski kašči. Tu je zvečer Slovenski oktet ljubo presenetil številne goste in domačine. Nova pridobitve naše največje galerije na prostem vabijo k ogledu.

Japonski kipar Yoshikuni Iida se zahvaljuje prebivalcem Kostanjevice na Krki za priščno gostoljubnost med letošnjim simpozijem, hkrati pa se je zahvalil tudi vodstvu te mednarodne prireditve za vse, kar jim je nudilo. Pohvalil je cviček in se z besedami »Hvala, hvala« poslovil od prijateljev in domačinov

jim je obilo novih uspehov. Za njim je v francoskem jeziku spregovoril znani umetnostni kritik dr. Tony Spite-rlis. Ta se je zahvalil za očarljivi sprejem, ki so ga bili deležni kiparji simpozija in čestitovali za uspešno prireditve v mednarodnih prireditvah v različnih deželah, vendar pa moram priznati — odkrito in ne da bi se hotel laskati — da me nikoli ni prevzel tako globok občutek gostoljubnosti, spontanosti in človečnosti topline kakor v vaši deželici. In s tem ni malo rečeno. Kajti ne glede na politično prepričanje, ki ga lahko ima vsakdo izmed nas, trdno verujem, da sta sporazumevanje in zблиževanje posameznikov najučinkovitejša činitelja za dosego in ohranitev miru, ki si ga žele vsi narodi. Govornik je nato ocenil simpozij kot živo sliko prijateljstva, ki pa je hkrati tudi torišče plemenitega tekmovanja. Forma viva spet postavlja občutek občestva, ki je bilo ena izmed značilnih odlik velikih vekov kiparske umetnosti. Umetnik ustvarja to, kar mu je pogodu, v muzeju na prostem pa bo veliko število obiskovalcev srečavalo sodobno umetnost in bogatilo smisel znanje med množicami. Govornik je podčrtal vzgojno vlogo nastajajočega muzeja in dal pobudo, da bi Kostanjevica postala mednarodno kiparsko središče. Tako prireditve bi lahko prispevala še mnogo pozitivnega, tako za našo deželo kot za umetnost sploh.

Za njim je pozdravila goste in kiparje predsednica upravnega odbora simpozija Forma viva inž. Vilma Pirkovič. Ocenila je letošnje srečanje umetnikov v Kostanjevici in na Seči kot zelo posrečeno, saj je simpozij zdaj doma in na tujem dobil s svojimi ze-

Nova žetev založbe „BOREC“

Zavod »Borec« v Ljubljani je pred kratkim poslal na trg troje knjig. V redni izdaji je bila dotiskana kronika Antona Miliča-Marka: »22.000 km od Kragujevca do Kragujevca«, v kateri popisuje v Malem Repniču pri Trstu rojeni avtor svojo pot od kamnoseškega vajenca do borca NOV. Knjiga je dragocen prispevek k spoznavanju in vrednotenju časa, v katerem je bil Milič borec in revolucionar za osvoboditev izpod okupatorjevega jarma in domačih izdajalcev. V spominih, popisanih na straneh te knjige, nas vodi od prvega dne vstaje, ki ga je zatekla v Kragujevcu, skozi vrsto sovražnikovih ofenziv do končnega cilja — osvoboditve. Hkrati spoznamo borbe uporne prve proletarske brigade, ki je bila južno od Save in Donave pravi strah in trepet sovražnika. V sestavi te brigade je bil V. šumadijski bataljon, s katerim se je borila tudi slovenska četa pod Markovim poveljstvom. Knjiga je pisana živahno in v lepem jeziku, zato jo bomo vsi radi jemali s polje.

V zbirki »Dokazila založbe «Borec» pa sta bili izdani dve knjigi: »Kronika Vojkove brigade«, ki jo je napisal Stanko Petelin, in »Med briškimi griči« je posijalo sonce«, izpod peresa Milka Stolfe, ljubljčan Stanko Petelin, borec od spomladi 1942. Je postal po različnih dolžnostih v partizanskih enotah junija 1944 komandant Vojkove brigade, ki se je borila po krajih Primorske in Notranjske. Uvodoma pisec predstavlja Janka Premrla Vojka, prvega komandirja

Vipavske čete v brigadi »Simona Gregorčiča« in narodnega heroja, po katerem je dobila ime tudi brigada, ustanovljena 23. septembra 1943.

Milko Stolfa pa nas v svojem kronističnem zapisu o življenju, delu in borbi Slovencev, ki prebivajo zahodno od Soče in Gorice in so zna-

Spet so se odprla vrata naših šol: nadebudnim učencem in njihovim vzgojiteljem želimo kar največ uspehov v novem šolskem letu

Skupna razstava

Kulturni referent štajerske pokrajinske vlade v Gradcu pripravlja razstavo kiparskih in slikarskih del umetnikov iz Avstrije, Jugoslavije in Italije. Iz Jugoslavije bo sodelovalo 14 slikarjev in 7 kiparjev.

Stolp v Pisi se nagiba

Inženirji in geologi so ugotovili, da se znameniti poševni stolp v Pisi vsakih deset let nagne za 6 milimetrov. Tako se bo dokončno podrl leta 2100, če ga ne bodo prej kako obvarovali.

Žrtve med kulturnimi in znanstvenimi delavci

Med skopskim potresom je izgubilo življenje tudi več kulturnih delavcev; med njimi docent univerze inž. N. Balot, dr. Salvator Levi, članica opernega baleta Katica Popova in drugi.

Novosti s knjižnih polic

■ Predjesensko sezono je odprla Mladinska knjiga z vrsto novih izdaj. Jože Cluša je ilustriral tri kartonske izdaje za mlade gledalce — Crpalkarja, Vrtnico in Dimnikarja — in tako pokazal nekaj res lepih prijemov v oblikovanju za otroke. Duhovite in barvno razgibane podobe! Marienka Stupica je namenila malim risarjem Zivali v gozdu in Na dvorišču — dve knjižlici, v katerih bodo cicibani lahko pokazali svojo spretnost v izbiranju barv.

■ Ladislav Klauta je objavil pri MK Dogodivščine črno-belega Muca, za mladi svet napisane zgodbe o malem mucku; knjigo je ilustriral Nikolaj Omersa. Dve novi knjižlici sta izšli v zbirki Pota mladih: Breda Smolnikar se predstavlja s črticami Otročkici, življenje teče dalje, Drago Grah pa s potopisno knjigo Pot in stranpoti. O obeh bomo kasneje še poročali.

■ Strastno življenje Modiglianija je naslov življenjepisa

o knjige Andreja Salmona o velikem italijanskem slikarju (izdala MK v zbirki Levstikov hram; prevedel A. Škerl in S. Plaskan). Knjiga bo brez dvoma vzbudila zanimanje.

Za bibliofilje: v lični zbirki Večni sopotniki je DZS poslala med ljubitelje Gradnikove prespevitve Il-Taj-Pojevih Pesmi. Odlične prepeve teh imenitnih stvaritev je ilustriral Janez Pirnat.

■ Pri založbi Obzorja so poslali na trg prvo knjigo izbranih spisov Antona Ingoliča (ureja jih Mitja Mejak). Gre za roman Lutkarje, ki ga je smiselno opremil Janez Vidic. Pri isti založbi je izšel prvenec francoske avtorice Geneviève Dormann »Stekleno srce« (zbirka Prizma, prev. Srečko Golob). Ceravno gre za delo mlade avtorice, je knjiga psihološko poglobljena slika sodobnih ljudi. Vital Klabus je prevedel M. Scheera Potovanje ni bilo v naftu, imenitne potopisne spomine nemškega emigranta (založba Obzorja; zbirka Križem sveta, 1963).

Reforma pomeni tudi sredstva

Po enem letu reforme v gimnazijah je ugotovljen znaten napredek v izvajanju učnih načrtov in v predmetnih, vendar razmere kljub temu v tej srednji šoli še niso take, ko bi morale biti. Od 27 gimnazij v naši republiki je imelo možnosti za verifikacijo le 11 gimnazij, vse druge so verificirane samo pogojno. Če šola v treh letih, kolikor je rok za reformo gimnazij, ne bo odstranila pomanjkljivosti, njena spričevala ne bodo veljavna.

Brezpogojno so verificirane gimnazije: Idrija, Kamnik, Kranj I. gimnazija v Ljubljani (Bežigrad), V. gimnazija v Ljubljani (Sentvid), II. gimnazija v Mariboru, Novo mesto, Ptuj, Ravne na Koroškem in dve gimnaziji narodnih manjšin. Ravensko gimnazijo je posebna komisija republiškega sveta za šolstvo, ki je analizirala delo gimnazij in pogoje za verifikacijo, ocenila za najboljšo v Sloveniji glede na ob-

like njenega dela, pojmovanje reforme, pripomočkov za sodoben pouk in povezavo šole z okolico. Med pogojno verificirane sodita tudi gimnaziji z bogato tradicijo: II. gimnazija v Ljubljani in I. GIMNAZIJA V Mariboru.

Vzrokov za samo pogojno verifikacijo je več. Eden glavnih je odnos ustanoviteljev do gimnazije. Nekateri ljudski odbori namreč smatrajo gimnazijo za najcenejšo šolo in ji temu primerno odmerjajo sredstva, posebno še sredstva za učila in investicije. Večina gimnazij nima ustreznih prostorov za uvajanje kabinetnega pouka, ne delavnic za tehniški pouk in ne laboratorijev. Pri bližno četrtina predavateljev na gimnazijah je brez predpisanih strokovnih izpitov. Nerešeno je vprašanje sofinanciranja gimnazij, ki jih obiskujejo dijaki iz več občin. Brez ustreznih sredstev seveda ni in ne bo mogoče urediti gimnazije tako kot je določeno v predpisih v verifikaciji. Ljudski odbori bodo vsekakor morali spreminiti svoje gledanje na gimnazijo in zlasti se na verifikacijo, ki ni le formalen akt, ampak eden izmed uzakonjenih pozitivnih vzvodov za uresničevanje šolske reforme.

Zavod za napredek šolstva v Ljubljani usposablja v tečajih in seminarjih predavatelje gimnazij za modernejši pouk, prav tako kaže zanimanje za vsebinsko reformo gimnazije strokovna društva učiteljev in profesorjev. Več kot doslej bi morali na tem torišču narediti tudi zavodi za prosvetno-pedagoško službo.

Reformirana gimnazija ni samo prehodna šola, ne vzgaja samo bodočega znanstvenega in strokovnega osebja, marveč s svojo usmeritvijo v praktična znanja dijakom tudi omogoča, da se po končanem šolanju zaposlijo v gospodarskih organizacijah in družbenih službah. Prav zato taka šola ni poceni in je

France Kosmač snema film o slikarju samouku Tisnikarju

V Slovenjca Gradcu snema ekipa »Viba-filma« iz Ljubljane barvni film o slikarju samouku Jožetu Tisnikarju. Scenarij sta napisala F. Kosmač in J. Mesesnel, režira pa F. Kosmač. Ekipa snema v okolici, kjer slikar ustvarja, torej v bolnišnici.

Jože Tisnikar je domačin iz Slovenjca Gradca in dela kot bolničar v tamkajšnji bolnišnici. Spomladi je imel večjo razstavo v Mariboru, skupaj z jugoslovanskimi slikarji-natveci pa je razstavljal že v drugih deželah. Vse kaže, da bo kmalu razstavljal tudi na Dunaju in v Hamburgu.

Nove izdaje DZS

- Pri DZS je v zbirki »Kloska« izšel roman francoskega pisatelja Marcela Ayméja »Zelena kobila«. Roman je kronika neke vaške skupnosti v Franciji, polna galskega humora in kar robate šaljivosti. Pisatelja odlikuje neomajna resnicoljubnost, ki razodeva globoko ljubezen do vsega resnično človeškega.
- Prva knjiga Zbranega dela Prežihovega Vranceca prinaša vrsto povesti, črtic in novel tega samoniklega slovenskega pisatelja, avtorja kasnejših »Samorastnikov«, »Jamnice« in »Požganice«.
- »Moderni roman« je popularna zbirka pri DZS in prinaša tokrat »Ljubezen inženirja Bahireva« sovjetske pisateljice Galine Nikolajeve. V njej Nikolajeva obračunava s kultom osebnosti in napo-

veduje novejši razvoj v Sovjetski zvezi.

● Slovenski pesnik Lojze Krakar je ob sodelovanju Ryszarda Matuszewskega in Zygmunta Stroboskega pripravil izbor iz novejšje poljske poezije in ga izdal pod naslovom »Poljska lirika dvajsetega stoletja«. Ivan Minatti pa je pripravil obširen izbor dal makedonskih pesnikov in ga izdal pod naslovom »Sodobna makedonska poezija«. V tej antologiji makedonskega pesništva so zajeti vsi vidni sodobni predstavniki vezane besede v Makedoniji.

400 otrok preživelo 12.352 dni v zdraviliščih in počitniških kolonijah

400 otrok iz področja Dolenjske in Bele krajine je preživelo letošnje počitnice v srednjeevropskih zdraviliščih in počitniških kolonijah v Fanzanu, na Valetti, Debelem rtiču, Rakitni, Gozdu-Martuljku in Vranskem. Potrebna sredstva so prispevali: Komunalni zavod za socialno varovanje iz Novega mesta, občinske skupščine in občinske organizacije Rdečega križa. Letovanje toliškega števila otrok je veljalo 19 milijonov 305 tisoč dinarjev. V počitniških kolonijah so bili otroci po 21 dni, v naravnih zdraviliščih pa po 25 dni. Vsi otroci so bili poprej zdravniško pregledani, izbrani pa takšni s zdravstvenimi motnjami ter iz socialno šibkih družin.

Dragocena knjiga

Te dni je izšla tretja knjiga Zbornika fotografij iz narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda 1941-1945, ki zajema čas od septembra 1943, torej od italijanske kapitulacije, pa do februarja 1944, ko je XIV. divizija z zmagovitim pohodom razvnela Stajersko. Obsežno publikacijo sta izdala Muzej ljudske revolucije Slovenije in Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, uredil pa širši odbor. Knjiga obsega bogat fotografsko slikovni material in pomeni delo prav posebne vrednosti.

Na Bizeljskem: končno le obnova

Kmetijska zadruga Bizeljsko je po dolgem odlašanju le dobila odobreno investicijsko posojilo za obnovo 56 hektarov vinogradov. Agrobizeljska zadruga bo 15. oktobra letos začela z obnovitvenimi deli, pogodbo pa bodo sklenili v teh dneh. Vinograde bodo obnavljali v

56 hektarih površin, ki so predvidene za obnovo. Tu se zadeva spet zatika, ker se nimajo odobrenih 18 milijonov dinarjev posojil, ki jih potrebujejo za odkup in zaokrožitev vinogradniških površin. Odkup in zaokrožitev površin je pogoj za obnovo, na banki pa, kot je videti, to rešujejo ločeno! Zakaj tako, se vprašujejo pri kmetijski zadrugi Bizeljsko. Hkrati z njimi pa se tako vprašujejo tudi vsi vinogradniki, lastniki za obnovo predvidenih površin, ki so se že večkrat pripravili na to, da bodo svoje vinograde predali družbi, pa je doslej vedno prišlo kaj vmes, kar je to preprečilo. Upanje, da bo po večletnem odlaganju letos le prišlo do obnove, je resda večje kot doslej, gotovosti, ki je pred

takšno gospodarsko akcijo potrebna, pa še vedno ni...

Na Bizeljskem bo letos trgateg boljši zgodna

Suša v poletnih mesecih je povzročila, da bo vinogradniški pridelek letos nekoliko manjši, kot je kazalo, kvaliteta pa bo takšna, kot je v zadnjih letih ne pomnijo. Tako sodijo bizeljski vinogradniki, ki že obiskujejo svoje »gorce« in pokušajo prvo grozdje. Odkupne cene še niso določene, vendar je videti, da bodo enake lanskim. Trgateg se bo letos začela 10 do 15 dni prej kot običajno, saj bodo začeli trgati v prvih dneh oktobra.

Kratke iz brežiškega sindikalnega sveta

— Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na svoji zadnji seji sklenilo, da mora posebna za to izvoljena komisija izvesti drugi del delavskih športnih iger, in sicer do občinskega praznika. Prehodni pokali, katere je pred leti nabavila občinska skupščina in jih je šest, bi bili razdeljeni zmagovalnim ekipam na občinski praznik 28. oktobra. Spomladanski del tega tekmovanja je bil v nekaterih športnih panogah pomanjkljivo izveden, zato je bilo komisiji naročeno, naj se potrudijo in jesenski del tekmovanja v celoti in brezhibno izvede. Tekmovanja bodo v odbojki, streljanju, šahu, namiznem tenisu, kogljanju in malem rokometu.

— Občinska odbora strokovnega sindikata delavcev storitvenih dejavnosti in družbenih dejavnosti, ki sta bila pred enim mesecem ustanovljena, še nista prav zaživela. Po opravljenem konstituiranju novoizvoljenega odbora je imel svojo prvo sejo edinole odbor sindikata družbenih dejavnosti. Na nedavni seji so si izvolili v pomoč tri komisije, in sicer komisijo za pomoč pri izdelavi statuta zavodov, komisijo za samoupravljanje in notranjo delitev in komisijo za organizacijo in izobraževanje. Izvolili so tudi komisijo za sklepe, kakor je bilo sklenjeno na ustanovni seji.

Iz brežiške porodnišnice
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ljuba Krstenc iz Laduča — Zeljka, Amalija Cizel iz Pavlove vasi — Ivana, Marije Olovec iz Zdeučet — Dubravko, Marija Pavlič iz Izole — Andreja, Franciška Geršak iz Zupelevca — Evgenja, Marija Zarn iz Vrhulj — Anica, Amalija Voljčansk — Rake — Bojana, Anica Hršak iz Brežic — Zeljka, Anica Bajc iz Malega Podloga — Franca, Pavla Dular iz Anž — Martina, Stefica Borošak iz Radohovega — Jožefo in Ljubico.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Jožefa Munič, natakarica iz Obrežja, si je pri padcu na dvorišču poškodovala glavo; Antona Vršca, sina delavca, je krava brcnila v trebuh; Miha Cizel, sin posestnika, si je pri padcu z voza poškodoval levo koleno; Jurija Debeljaka, delavca iz Prigorja, je nekdo udaril po glavi; Jože Marjetič, sin posestnika iz Strita, si je pri padcu z motorja poškodoval levo nogo; Tomo Noršič, delavec iz Noršič sela, si je pri padcu na cesti poškodoval desno roko; Martin Balas, sin delavca iz Pieterji, si je pri žaganju drv poškodoval desno roko; Jože Gregi, posestnik iz Drenovca, si je pri padcu z voza poškodoval rebra; Azir Hodžić, delavec iz Vrbinje, si je pri delu poškodoval levo nogo; Ivan Sulcer, mlinar iz Vrhov, si je pri padcu s kolesa poškodoval glavo.

Kaj je novega na Bučki?

Pred tremi leti je dobila Bučka novo, lepo cesto vse do Sevnice in ima lep kulturni dom. Člani so uredili kulturni klub in nabavili televizor, ob katerem si krajšajo dolge jesenske in zimске večere.

Na Bučki pa pogrešajo gostišče, ki bi v ta prijetni kraj

SEVNIŠKI VESTNIK

s lepim razgledom na Krško polje privabilo več turistov. Naselje je tako rekoč odrezano od doline, ker nima nobene prometne zveze. Početje »Gorjanolci« pravi, da bi se avtobusna proga ne splašala, prebivalci pa menijo,

Povečanje zmogljivosti breštaniške kmetijske zadruge

Maja je breštaniška kmetijska zadruga prevzela tudi posestvo KPD Slovenska vas. S tem je povečala svoje zemljišče za 145 hektarov in hleve za 350 stojišč ter tako rešila problem gospodarskih plosčij, garaž in strojnih lop. Lahko rečemo, da se je na ta način posestvo kmetijske zadruge povečalo za več kot enkrat.

Ko smo vprašali, kako je s pitanjem živine in s proizvodnjo mleka, smo zvedeli, da bodo do konca leta predvidoma prodali 380 mladih pitanih živali. Do sedaj so jih od tega prodali že 170. Povprečna mesečna proizvodnja mleka se vrsti okoli 9800 litrov. Z mlekom oskrbuje zadruga Brestanico in Senovo. V zadrugi skrbijo tudi za

pridelek krme, saj imajo 90 hektarov travnikov. Letošnji povprečni pridelek krme je bil celo 40 centov na hektar. Vendar je bila proizvodnja krme zaradi suše za 30 odst. manjša od lanske. Na 80 hektarih orne zemlje so letos posejali: na 20 hektarih pšenico, na 8 hektarih silažno koruzo, na 6 hektarih krompir, na ostalem pa travno deteljo — mešanico.

Posestvo kmetijske zadruge v Brestanici se je letos kljub težkočam pričelo lepo razvijati. Upamo, da bo tudi v bodoče napredovalo.

Kombajn, ki bo žel žele prihodnje leto

Kmetijska zadruga Bizeljsko se je že lani odločila za nakup žitnega kombajna. Ker jim je tovarna sporočila, da ga lahko dobavi šele v prvi polovici avgusta, so nakup odložili. Žetev je v avgustu namreč že mimo. Letos so se za nakup le odločili, kombajn pa je prispel natanko tri dni po opravljeni žetvi... Zdaj je spravljen in bo prvo klasje požel šele prihodnje leto. Dela mu ne bo zmanjkalo, saj so okoliški kmetovalci za kombajniranje posevka žitaric zelo zainteresirani.

Kostanjeviška ambulanta v nove prostore

Če bo šlo vse po sreči, bodo splošno ambulanto v Kostanjevici v kratkem selili v nove prostore. Zdravstvena postaja je odkupila stavbo za 3.800.000 dinarjev, obnovitev pa je stala okrog 6 milijonov dinarjev. Izvajalec del »Re-

V prvem nadstropju pa je stanovanje za zdravnika. Delo v novih prostorih bo po mnenju šefa ambulante dr. Vjekoslava Frlana lažje in uspešnejše. Dobra organizacija zdravstvene službe v Kostanjevici pa je nujna, saj izkazuje statistika okrog tisoč storitev mesečno.

Dobra sadna letina

Tovariši v breštaniški kmetijski zadrugi so nam z veseljem povedali, da bo letos dobra sadna letina. Pričakujejo okoli 10 vagonov pridelka. Kar 90 ton bodo pridelali jabolk. Se ena razveseljuje vest za potrošnika: v kmetijski zadrugi so nam povedali, da bo letos zaradi dobre letine sadje cenejše kakor lani. Borno videli!

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

monta iz Žužemberka se je pogodbeno obvezal, da bo dela dokončal že do oktobra 1962, vendar podjetje obljube ni izpolnilo. Nova ambulanta je prilagojena sodobnim zahtevam, ima splošno in zobno ambulanto, prevezovalnico, laboratorij, čakalnico, upravne prostore in vse sanitarije. V kletnih prostorih so rentgen, pralnica in garaža. V stavbi je lastni vodovod.

ZABELEŽENO

PROSIMO ZA ODGOVOR!

Dne 7. 9. 1962 smo Transportnemu podjetju v Vidmu-Krškem poslali naslednji dopis:

»Izvedeli smo, da ste se povezali s celjskim prevoznikiškim podjetjem, in ker ne vemo njihovega naslova, Vas prosimo, da posredujete centrali naš predlog, kakor sledi:

1. Predlagamo podaljšanje avtobusne proge Krško-Kostanjevica do Črneče vasi. Avtobus, ki pripelje ob 12.49 v Kostanjevico, naj bi peljal še v Črnečo vas; to je 6 km dalj. To narekujejo naslednje potrebe:

a) Iz šolskega okoliša v Črneči vasi hodi k nam okoli dvajset šolarjev, ki bi v prihodnje prihajali v Kostanjevico peš, nazaj pa bi se peljali. Istočasno bi lahko avtobus pobral šolarje popoldanske tme in jih pripeljal nazaj grede v Kostanjevico. Teh je tudi kakih dvajset.

b) Vasi Črneča vas, Oštrc, Črešnjevce, Avguštine, Dolšce, Jablanca, Vrbače, Vrtača, Gradnje itd. imajo veliko prebivalcev, ki se dnevno vozijo na občino ali na okraj in bi jim s tem olajšali potovanje, obenem pa tudi krili stroške Vašega podjetja.

c) Planinska postojanka Polom privablja vse več turistov, ki bi jim bilo s tem olajšano potovanje.

2. Za dijake, ki bi se dnevno vozili k pouku, bomo pri ObLO Videm-Krško poskrbeli za regres. Smatrate zadevo za zelo nujno in takoj ukrepajte. Avtobus je doslej stal dobre pol ure v Kostanjevici in je rešitev, kot jo predlagamo, možna.

S tovariškimi pozdravi!

OSNOVNA SOLA Kostanjevica
Prosimo zgoraj navedeni podjetje, da bi po letu dni čakanja vendarle odgovorilo.

Živahna dela v Sevnici

Bliža se 14. september, občinski praznik Sevnice. Vzdolž glavne asfaltirane

5 Studenca pri Sevnici

Osnovna organizacija SZDL v Studencu je pri tekmovanju, ki ga je razpisal občinski odbor SZDL Sevnica, dosegla 450 točk, ki so ji priborile denarno nagrado 120.000 din. Uredili so že svoje klubske prostore, v katerih se lepo razvija kulturno življenje.

Prebivalci tožijo o slabih krajevnih poteh in o poškodovani cesti od Impolce do Sevnice, ki bi jo bilo treba popraviti. Stalne zveze s Sevnico ni, pač pa vozi med šolskim letom avtobus. Ker tudi sosednja Bučka nima avtobusne zveze, bi kazalo za oba kraja vsaj nekajkrat v tednu uvesti redno avtobusno progo.

ceste te dni urejajo pločnike, ker je hoja za pešce po glavni cesti dokaj nevarna. Pod stanovanjskimi bloki pri postaji urejajo ceste, ki je bila svojčas le zastilno urejena in asfaltirana. Asfalt popravljajo tudi na trgu, kjer je bil že precej poškodovan.

Živahno je tudi pred poštnim poslopjem, kjer delajo fasado, v notranjosti poštnega poslopja pa hite z avtomatično telefonsko centralo, ki bo odprta za občinski praznik. Do slavnostnega dne bo končana tudi nova velika hala Mišarske produktivne zadruge, kjer v teh dneh opravljajo še zadnja dela. Tako se Sevnica pripravlja na občinski praznik.

S. Sk.

S.

BREŽIŠKE VESTI

treh stopnjah: v prvem letu približno 15 hektarov, v naslednjem približno 20 hektarov, v tretjem in zadnjem letu pa preostanek.

Do 15. oktobra, ko bodo začeli z deli, pa morajo biti rešeni lastniški odnosi na

Ludvik Staba je eden iz sezonske skupine Zagorcev, ki kopljejo jarek za glavni kanalizacijski vod v novo naselje v Brežicah

Delavska univerza Brežice vabi k vpisu v

SPLOSNO IZOBRAŽEVALNO SOLO — I. in II. tečaj. Predavanja v obeh tečajih trajajo 6 mesecev. Prvi tečaj obsega učno snov 5. in 6. razreda osnovne šole, drugi tečaj pa snov 7. in 8. razreda osnovne šole. — V prvi tečaj se lahko vpišejo tisti kandidati, ki so z uspehom končali 4. ali 5. razred osnovne šole. Ti kandidati bodo po dokončanem prvem tečaju nadaljevali študij v drugem tečaju in tako v enem šolskem letu predelali celoten program osnovne šole, prirejen za odrasle. — V drugi tečaj pa se lahko vpišejo tudi kandidati, ki so z uspehom končali 6. ali 7. razred osnovne šole.

Pravico do vpisa imajo le tisti kandidati, ki so že dopolnili 18 let.

TEČAJ KNJIGOVODSTVA I. STOPNJE, namenjen uslužbencem, ki delajo v knjigovodstvu, pa nimajo za to delo potrebne šolske kvalifikacije. V tem tečaju bodo slušatelji pridobili predvsem teoretično znanje iz knjigovodstva ter osnovno znanje iz gospodarske matematike, meničnega in čekovnega prava ter poslovne korespondence.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KORESPONDENCE za uslužbence v administrativni stroki, v katerem bodo predavatelji obravnavali pravopisne novosti in osnove poslovnega dopisovanja.

TEČAJ NEMSKEGA JEZIKA — začetni in nadaljevalni. V nadaljevalni tečaj se lahko vpišejo vsi slušatelji, ki so v preteklem šolskem letu obiskovali tečaj prve stopnje, in pa ostali kandidati, ki osnove jezika že obvladajo.

TEČAJ ANGLESKEGA JEZIKA — začetni.

TEČAJ FRANCOŠKEGA JEZIKA — začetni.

TEČAJ ITALIJANSKEGA JEZIKA — začetni.

Jezikovne tečaje priporočamo predvsem delavcem v gostinstvu in trgovini, ki jim je znanje jezikov zaradi stikov s tujimi turisti nujno potrebno. Če bo prijavitelcev iz teh strok večje število, bo tečaj prilagojen tudi učni program.

TO NI LEPO!

»Kaznovati bi jih morali in dati v časopis,« pravijo nekateri občani Črnomlja. Pred železniško postajo je na klopi večkrat privezana živina. Vpreženi konji stojijo po ves dan pred postajo in tako blatijo prostor, ki je namenjen potnikom. Tu je že dalj časa razmetano kamenje in pesek. Nihče se ne zmeni, da je vse to potnikom v napoto, da kazi podoba mesta. Samo opozorjanje članov kolektiva železniške postaje nič ne pomaga. Prometni znak, da je pred postajo parkiranje prepovedano, pa je nekdo odstranil.

Petnajst kolektivov še ni začelo pripravljati statuten

V Črnomaljski občini je del kolektivov (med njimi so zlasti večji) že kar precej napredoval s pripravljanim osnutkom statuten, manjši kolektivi — teh je po številu kar 15 — pa niso še niti pričeli. Doslej nima v celoti izdelanega osnutka še nobeno podjetje. Tik pred koncem so z njim v Beltu in pri splošnem trgovskem podjetju Potrošnik.

Z vsa vnmemo pripravljajo osnutke in zbirajo potrebno gradivo v Rudniku v Kanjarici, v komunalni upravi v

Črnomlju, v kmetijski zadrugi Črnomelj, pri PTT v Črnomlju, v črnomaljskem obratu konfekcijskega podjetja Novost, pri Begradu in v kolektivu železniškega transportnega podjetja v Črnomlju.

Največ težav pri pripravljani osnutki je, kot vse kaže, pričakovati v 15 manjših kolektivih, ki sploh še niso začeli s pripravami. Občinski sindikalni svet namestila v septembru prirediti seminar za člane komisij za pripravo osnutkov statuten

iz podjetij. Na njem bodo zlasti onim iz manjših kolektivov posredovali nekaj izkušenj iz dela v kolektivih, ki so to pomembno nalogo že skoraj v celoti opravili, dali nekaj vodil za delo in se v širšem krogu pogovorili tudi o problemih in posebnostih v posameznih podjetjih.

Največja ovira v pripravljani osnutka je prav gotovo dejstvo, da v večini podjetij v črnomaljski komunici strokovnjakov, ki bi bili te odgovorni nalogi kos. To velja, kot smo že omenili, zlasti za petnajst manjših podjetij, kjer niso še niti pričeli. V gozdarski stroki je čutili posledice priprav za reorganizacijo, ki so delo okoli statuten tam popolnoma zavrele, v domača vseh kolektivih pa živahnost priprav močno omejuje obdobje letnih dopustov. V občinskem sindikalnem svetu v Črnomlju ugotavljajo tudi to, da so samoupravni organi v kolektivih vse pre malo resno do jeli pomen statuten in da bo treba v septembru krepko poprijeti, da bi zamujeno nadoknadili.

Alojz Pekolj iz Artmanje vasi je peljal na železniško postajo v Trebnjem voz taninskega lesa. »Peljete les iz svojega gozda?« smo ga vprašali. »Da, pa ne prvič in zadnjič. Slišal sem, da industriji te surovine primanjkuje.«

Nova sindikalna podružnica v zdravstvenem domu

Člani kolektiva Zdravstvenega doma v Trebnjem so bili do sedaj člani sindikalne podružnice javnih uslužbencev, pred kratkim pa so ustanovili lastno podružnico. S povečanjem uslužbencev bodo lahko na ta način imeli boljši pregled nad delom, razen tega pa bodo lahko tudi lažje razpravljali o problemih zdravstva v občini, kar je bilo do sedaj le delo upravnega odbora doma.

Ne 110, temveč 155 milijonov!

Po najnovejših računih za gradnjo zdravstvene postaje na Mirni, zdravstvenega doma in lekarne v Trebnjem ne bo zadostovalo 110 milijonov dinarjev, ampak bodo morali najeti 155 milijonov dinarjev posojila. Pri poso-

je Črnomelj zelo všeč. — Poslovila sta se in izmutila se mi je brez dokaza o najnem razgovoru na celuloznem traku. Na srečo sem opravil te delo še pred najnim »uradnim« razgovorom... Janez Korošec

jilu bo treba zagotoviti 15-odstotno lastno udeležbo.

Poglobili smo se v novo ustavo

Prosvetni delavci trebanjske občine smo zadnje dni počitnic izkoristili za študij nove ustave. Predavanja so bila v Trebnjem in Mokronogu. Poslušalci so sodelovali tudi v razpravi in se zanimali zlasti za vprašanja, ki zadevajo šolo in učence. Seminarja sta bila koristna, saj bo treba v novem šolskem letu seznanjati učence s temelji nove ustave, razen tega pa bo treba to in ono pojasniti tudi starejšim.

Troje novih komisij

Občinska skupščina v Trebnjem je imenovala troje komisij. Komisijo za prošenje in pritožbe bo vodila Marija Vrančič, predsednik komisije za narodno obrambo je Ivan Gole, komisija za sedna dovoljenja pa bo delala pod vodstvom Janeza Mihevc.

TREBANJSKE NOVICE

Včasih se tudi pri dobri postrežbi zgubi smeh z obraza — ob računu...

Za boljše avtobusne zveze

O slabih avtobusnih zvezah v občini so že dostikrat razpravljali na zborih volivcev in na sestankih. Veliko je bilo zaradi tega že vroče krvi, zato so se pred dnevi sestali predstavniki občine in organizacij s predstavnikoma avtobusnih podjetij »Gorjanci« in »Sapa«. Domenili so se, da bo septembra uvedena nova avtobusna proga iz Ostriža skozi Metliko in Podzemelj do Črnomlja. Uporabljali jo bodo lahko učenci osemletke, ki se vozijo v Črnomelj iz Gribelj in Cerkvišča. To progo bo prevzelo podjetje »Gorjanci«.

Podjetje »Sapa« pa bo uvedlo redno avtobusno progo Črnomelj—Stari trg. V Črnomelj bo prišel avtobus okoli 7.45, odhoda pa bo okoli 13. ure. S to progo bo rešeno vprašanje prevoza učencev iz Bistrice, Grička, Doblj in okolice.

Avtobus, ki odpelje zjutraj iz Črnomlja v Adlešiče,

bo nadaljeval v bodoče pot do Preloke; od tam pa bo pripeljal šolske otroke v adlešičko šolo. Popoldne bo otroke odpeljal nazaj v Preloko.

Razpravljali so tudi o uvedbi avtobusne proge Vinica—Sinji vrh. Sprva naj bi avtobus na tej progi vozil le dvakrat v tednu, če pa se bo izkazalo, da je to premalo, bo vozil redno in bo prevažal otroke višjih razredov s Sinjega vrha v Vinico. Dokončne besede o tem pa še niso rekli.

V Črmošnjicah je okoli 24 otrok, ki morajo v šolo v Črnomelj. Zanje so uredili internatsko bivanje v Dijaškem domu v Črnomlju. Del vzdrževalnine bodo plačevali starši, del pa občinska skupščina.

V teku so tudi priprave, da se ukine šola v Petrovi vasi in da se otroci prešolajo na črnomaljsko šolo. Za te otroke bi bilo prav tako potrebno urediti prevoz. O tem se dokončno še

niso pogovorili in pričakujemo, da bodo tamkajšnji prebivalci v to privolili.

Jože Skof

NOVICE ČRNUMALJSKE KOMUNE

Samopostrežni razgovor

Na nove stvari gledamo navadno precej nezaupljivo. Če pa vidimo, da je nova stvar precej boljša, jo težko pogrešamo. Ni še tako dolgo, ko so odprli v Črnomlju samopostrežno trgovino in že je prišla mešanica v »meso in kriko« pravimo.

Ko sem vstopil v trgovino, nisem vzel košarice kot drugi, temveč sem se napotil proti plačilni mizici, za katero je sedela poslovodkinja Irena Vrščaj. Nadomestovala je uslužbenko, ki se je kmalu vrnila in stopila sva po trgovini.

— Kako so zadovoljni ljudje? sem jo vprašal. — Navadili so se na trgovino in promet je vsak dan večji. Imamo dokaj veliko zalogo iz skoraj vseh tovarn in so v glavnem zadovoljni. Če pa si kdo zaželi kaj posebnega, si zapišemo in skušamo želji ustreci.

— In konkurenca? — Ne vem. Veste, to je tako vprašanje, na katerega ne morem odgovoriti.

— Kaj mislite o lokaciji trgovine? — Tukaj je najboljši kraj za samopostrebo. V spodnjem delu mesta je precej ljudi, ki imajo svoje vrtove in si veliko stvari sami pridelajo. Tu gradimo novi Črnomelj in nove bloke, da so ljudje skoraj popolnoma odvisni od trgovine. Poletni razgovori o delu so bolj urujajoči kot prijetni in zato sva se lotila drugega pomenka.

— Kadite? — Da, okoli 20 cigaret gre na dan. Včasih več, včasih manj. Odvisno je od dela. — Ste Črnomaljščanka? — Pravzaprav sem že. Prese-

lili smo že leta 1946 iz Ljubljane in zdaj se mi, da imam po toliko letih že domovinsko pravico v Beli krajini.

— Kaj mislite o Črnomlju? — Zelo mi je všeč, bolj kot Novo mesto. Ne vem, kako bi to razložila, vendar mislim, da to drži.

Razgovor o tem vprašanju ni bil tako kmalu zaključen, vendar sva se na koncu sprijaznila s tem, da smo Novomeščani in Črnomaljšani veliki »lokal-patrioti« in je bolje, da se ne prepričujemo več. Besedni dvojni sva zaključila v neodločenem položaju.

— Imate osebnega konjčka? — Konjček gospodinj je delo na domu. Sem poročena, imam tri otroke in precej dela.

Prišla sva do pijače. V vročih poletnih dnevih je pogovor o njih zelo aktualen. Pred nama je bila polica z alkoholnimi pijačami.

— Če bi vas prosil za pomoč, katero pijačo bi mi predlagal? — Pogled ji je zdrnil malo v desno.

— Malinovce tovarne Alko. Moral sem reševati svoje stanje.

Mislil, od teh pred nama! — Aja! Največje povpraševanje je po Starčku in Malvaziji. To se mi zdijo precej čudno, saj je Bela krajina znana po dobrem vinu. In še ena zanimivost: če ne bi videla, ne bi verjela, da so Črnomaljšani taki »kofetarji«. Zaloge prave črne kave moramo stalno obnavljati.

— Kaj mislite o kupcih? — Predvsem to, da so zelo pošteni. Bila sem na praktični Ljubljani in sem prijetno presenečena, ker tukaj skoraj ne zasledimo tatvin. To je zopet eden izmed dokazov, da mi

Spomenik talcem v Trebnjem

V nedeljo, 8. septembra, bo ob 9. uri na pokopališču v Trebnjem odkrit spomenik talcem in skupna grobnica padlih borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja — Združenje borcev NOV, krajevna organizacija Trebnje, vabi k svečanosti svojce in druge občane.

Težko nam je ob misli na žrtve, vendar smo ponosni na tiste dni. Trebnje z okolico je doživelo isto, kar je takrat doživljala vsa naša domovina: izdajstvo protiljudskih voditeljev bivše Jugoslavije, napad okupatorjev, zlom stare Jugoslavije, okupacijo, nasilje — potem pa: upor, boj, žrtvovanje in zmago. Predvsem je bilo mnogo nasilja nad našim človekom in mnogo žrtev, saj samo na pokopališču v Trebnjem počiva 43 poznanih borcev NOV, 59 borcev NOV, ki jim ne vemo imena, 36 talcev in 23 žrtev fašističnega nasilja. Vsa ta življenja so ugašala zato, ker smo hoteli svobodno in

lepše živeti in ker smo hoteli biti ljudje in še bolj postati ljudje. Tega nam niso pustili, zato smo se uprli. Ta naš upor pa je zahteval žrtve.

Nas boj so hoteli okupatorji ohromiti z nasiljem, toda vse večjemu nasilju smo odgovorjali z vedno odločnejšim bojem in z vse večjo željo po svobodi.

Tudi v Trebnjem in okolici se je upor iz leta v leto razširal. Padale so žrtve — prve že leta 1941 — potem vedno več. Padali so borci iz prvih enot NOV. Med mnogimi tudi tisti v junaški obrambi v Blatnem klancu, ki so jih Italijani omeščali še potem, ko so bili mrtvi. Naše

enote so rastle. Ob njihovi aktualnosti in vse večjih uspehih, zlasti pa ob uspehih II. Stajerskega bataljona in pozneje II. grupe odredov spomladi 1942 je okupator pobesnel. Začel je streljati talce in pošiljati ljudi v koncentracijska taborišča.

Prvi talci so padli v Radobovi vasi 28. 4. 1942, kmalu potem — 7. 5. 1942 — pa so padli prvi štirje talci tudi v Trebnjem. Potem so streljali skoraj v enakomernih presledkih. Po podatkih — krajevne organizacije Združenja borcev NOV v Trebnjem so Italijani samo v letu 1942 enajstkrat streljali talce. Italijani so ubijali vse do kapi-

tulacije 8. septembra 1942. Med žrtvami Italijanskih okupatorjev in domačih izdajalcev so tudi ljudje, ki so bili dobesedno zaklani in celo živi sežgani.

Kapitulacija Italije je pomenila prekinitev nasilja za določeno obdobje. Toda s prihodom Nemcev 1943 oktobra v ta predel in z ustanovitvijo nemško-domobranske postojanke v Trebnjem in drugih večjih krajih v okolici se je nadaljevalo tudi nasilje. Nadaljevala pa se je tudi vse odločnejša borba naših brigad. V tem boju so omahnili v smrt spet mnogi naši borci. Padali so v Trebnjem in bližnji okolici, pri Ajdovcu, v Mirenski dolini, pri Novem mestu, Žužemberku, na Trebelnem, pri Gabrovki, Bučki... Za mnoge niti seznam ne more povedati, kje. Bili so to ljudje iz teh krajev, pa tudi s Stajerskega, Primorskega, Gorenjskega in drugod. Nemci so v Trebnjem nadaljevali s streljanjem talcev. Prekinitev nemško-domobranskega nasi-

lja pomeni osvoboditev Trebnja, ki ga je zavzela po junaških bojih od 15. do 17. maja 1944 Cankarjeva brigada. Toča okupator se je še vrnila, še ubijal, vse dotlej, dokler ga naš človek ni premagal.

SPOMENIK NAJ BO SKROMNA ODDOLŽITEV

Mnogim spomenikom padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega nasilja po naši domovini pridružujemo nov spomenik talcem in grobnico v Trebnjem. S tem oživimo spomin na dragocena življenja naših ljudi, ki so se v onih burnih časih, v časih največje preizkušnje našega naroda, tako hrabro žrtvovali. Naj jim bosta spomenik in grobnica skromna oddolžitve, nam in mlajši generaciji pa stalen opomin, da smo dolžni nadaljevati boj za dokončno uresničenje tiste ideje, za katere uresničenje je bilo potrebno toliko žrtev, to je za ideje socializma in dokončnega uresničenja človeka.

Spomenik talcem in grobnico postavlja Združenje borcev NOV, krajevna organizacija Trebnje. Organizacija si je že več let prizadevala, da bi prišla do potrebnih sredstev za postavitev spomenika in grobnice. O tem vprašanju so razpravljali na mnogih sestankih in občnih zborih organizacije. Končno je bila letos 17. junija sklenjena pogodba s podjetjem »Marmore« (Gradac), ki izvršuje dela. Člani krajevne organizacije ZB NOV Trebnje so pri postavljanju spomenika in grobnice vložili mnogo prostovoljnega dela. Zato je treba dati tako članstvu kot vodstvu organizacije vse priznanje.

V krajevni organizaciji so se tudi že pogovarjali o tem, da bi varstvo in oskrbovanje spomenika ter grobnice po odkritju prevzela mlajša generacija. Prepričani smo, da bo mlajši rod to častno nalogo rad sprejel in jo tudi z vso skrbjo in vestnostjo opravljal.

FRANC REZUN

Osební dohodek se je povečal

Ko je pričel lani veljati novi gospodarski sistem z novim načinom delitve, so oboje marsikje sprejeli močno ravnodušno. Na pretek je bilo na hitro roko ustvarjenih ugotovitev, češ da bo še slabše kot prej. Kljub temu se je novi sistem v gospodarstvu dobro obnesel, ker je z novim načinom delitve kolektivne spodbujal k boljšemu gospodarjenju. Lani, v prvem letu uporabe, so se mnogi kolektivni še lovili, gospodarsko leto pa so kljub temu uspešno zaključili. Letos je še boljše, dohodek, ki ga ustvarjajo, se še vedno povečuje, hkrati s tem pa naraščajo tudi sredstva, ki ostajajo kolektivom.

V gostinskem podjetju Majolika v Straži je v letošnjem prvem polletju dohodek za okroglo 15 odstotkov večji od lanskega. Povedali so, da so oone njihovih uslug ostale leto dni približno enake lanskim, čeprav jih skrbi povečanje cen za masčobe in meso. V obratu v Straži kuhajo enolončnice, ki so jo prodajali doslej po 110 dinarjev. Vsak dan so prodali povprečno po 65 enolončnic. Zaradi zvišanih cen mesa bodo morali s 1. septembrom ceno enolončnice povečati na 130 dinarjev. Takšno zvišanje so predlagali

Sadja bo malo

Letošnja pomlad je obetala Topliški dolini bogato sadno letino, dolgotrajna suša pa je zelo škodovala. Ne dozorelo sadje odpada z dreves, tako da ga morajo kmetje vsak dan pobirati. Uporabljajo ga za krmo prašičev. Malo bolje kaže pri slivah, vinogradi pa zaenkrat lepo obetajo tam, kjer so zadosti in pravočasno škropili.

D. G.

transportnemu podjetju Gorjanci, ker je največ abonentov iz tega kolektiva. Gostinsko podjetje Majolika je lani imelo 56 milijonov dinarjev iztržka, letošnji plan pa jim nalaga 62 milijonov. Do konca julija so iztržili za več kot 35 milijonov dinarjev in bodo plan brez posebnih težav uresničili.

V transportnem podjetju Gorjanci v Straži so v polletju z zaračunanim iztržkom dosegli 54 odstotkov letnega plana, vnovični iztržek pa je za 18 odstotkov manjši od zaračunanega. Z ustvarjenim dohodkom so zadovoljni, saj je v primerjavi z lanskim letom za 37 milijonov večji. V prvem polletju lanskega leta so na sklade odvedli le 54 tisoč dinarjev, letos pa kar 12 milijonov. Število zaposlenih je ostalo neizpremenjeno, lepi uspehi pa so predvsem posledica naložb v nakup novih kamionov in avtobusov.

Tudi v industriji obutve Bor v Dol. Toplicah so zadovoljni z novim sistemom delitve dohodka in z ustvarjenim dohodkom. V prvem polletju lanskega leta zaradi težav v obutveni industriji tudi oni niso zabeležili dohodka. Letošnji polletni obračun kaže, da bodo do konca leta, če bodo plan izpolnili, ustvarili za 15 milijonov večji bruto proizvod, za 12 milijonov večji narodni dohodek, za 12 milijonov večji čistí dohodek, razen tega pa bodo na sklade odvedli 2 milijona 700 tisoč dinarjev več kot lani. Vrhu vsega pa so prepričani, da bodo sprejeti plan presežili, saj so v polletju ustvarili skoraj 68 milijonov novovčenega iztržka (letni plan je 133 milijonov), vrednost proizvodnje pa je dosegla 70

milijonov 674 tisoč dinarjev ali 53 odstotkov letnega plana. Če upoštevamo, da v prvem polletju izdelujejo predvsem lahke obutev, ki ne dosegajo povprečne cene, je več kot očitno, da bo kolektiv svoj letni plan presežil.

Gostinstvo pod planom

Analize o gostinski dejavnosti v novomeški občini v prvih šestih mesecih letošnjega leta so pokazale, da je gostinstvo s 43,2 odstotka precej pod planom. Na to so v glavnem vplivale dokaj visoke cene gostinskih uslug, predvsem pa tudi splošne razmere v tej panogi. Znano je, da gostinstvu še vedno manjka kadrov. Leta iz gostinstva odhaja drugam za boljšim zaslužkom. Sicer pa je tu tudi med mladimi ljudmi malo interesa za poklic v tej panogi. Na 24 mest v srednji gostinski šoli se je po razpisu sveta za blagovni promet, turizem in gostinstvo pri občinski skupščini v Novem mestu do prejšnjega tedna prijavilo le 8 kandidatov! Gostišča imajo prosta vajeniška mesta, odziva pa ni.

39 milijonov za socialno varstvo

V novomeški komuni je letos za potrebe socialnega varstva namenjenih 39 milijonov dinarjev. Od tega zneska je v prvem polletju že porabljenih 5 milijonov 530 tisoč dinarjev za podpirance v raznih socialnih domovih, 2 milijona 474 tisoč dinarjev za stalne podpore, 1 milijon 337 tisoč za vzgojne domove, 1 milijon 100 tisoč za dijaške in vajenske podpore, 829 tisoč dinarjev za rejnine, 568 tisoč za podpore družin, katerih hranitelji so v JLA, 413 tisoč za občasne socialne podpore, 265 tisoč za podporo žrtvam fašističnega terorja. 182 tisoč za razne izredne stroške, 4 milijone 500 tisoč pa je v letošnjem letu namenjenih za priznavalnino udeležencem NOB. Kot vidimo, je porabljenih približno polovica sredstev, ki so v letošnjem proračunu namenjena za potrebe socialnega varstva.

Nova mesnica v Dol. Toplicah

V Dolenjskih Toplicah smo v zadnjem času dobili obnovljeno in kolikor toliko higijensko mesnico, ki dobavlja meso iz Novega mesta. Poleg lepega svežega mesa imajo tudi prekajeno svinino, klobase in hrenovke, kar smo Topličani pogrešali. Sicer tudi govorniki sedanjim potrebam in bo treba misliti na novo, higijensko in bolj založeno mesnico. Ker se turizem hitro razvija, bodo potrebe čedalje večje.

To in ono iz Dol. Toplic

V turističnem kraju Dol. Toplice so nekateri predeli v nočnih urah popolnoma v temi, druge pa je električna razsvetljava tako slaba, da se nad njo vsi pritožujejo. Problem tega prometnega kraja je tudi čistoča, boljša ureditev cest in potov in pa regulacija potoka Sušice, o kateri smo že mnogo razpravljali. Izdali precej denarja za načrte, pa vse brez uspeha.

Soško postopje in razrede v zasebnih hišah so med počitnicami preplekali, tako da bodo do novega šolskega leta učilnice vsaj prijaznejše za učence in vzgojitelje. Gradnja nove šole s sanitarnimi pa je nujno potrebna, saj morajo zdaj učenci, ki imajo učilnice v zasebnih stambah, hoditi na stranišče v matično šolo, tisti, ki so doma iz Toplic, pa kar domov. Zaradi tega pouk precej trpi.

Gob je bilo v Topliški dolini tudi letos zelo veliko. Po godovini je vsak dan polno ljudi, ki nabirajo gobe za prodajo ali pa jih vložijo v posušje za zimo.

D. G.

V opekarni v Zalogu smo zalotili kolektiv pri dopoldanskim malici. Okusno enolončnico, ki s kosom kruha vred velja delavca 65 dinarjev na dan, so vsi pohvalili, tako da si je kuharica, ki je prisluškovala pri lini, oddahnila, ko je slišala samo pohvalo...

V taki šoli se ne da delati!

Šolske počitnice gredo h kraju. Šolski upravitelji uredijo šole in si prizadevajo, da bi učilnice lepo urejene sprejele v novem šolskem letu mladi rod. Mnoge šole so stare in z njimi ni več kaj početi. Med take sodi brez dvoma tudi popolna osnovna šola v Mirni peči.

Je mogoče delati z uspehom in veseljem v šoli, kakršna je v Mirni peči? To vprašanje si nenehno zastavlja ves učiteljski kolektiv mirnopenške šole, zastavljajo ga tudi starši in njihovi otroci, ki obiskujejo od blizu in daleč ta neprijazni drugi dom.

Šola je prastara in ji je tekla zibelka že v prejšnjem stoletju. Učilnice, ki jih je premalo in so pretesne za vsa mladino, odbijajo mladino s sivim hladom, mrke stene gledajo nanje z neprijaznimi očmi. Sonca pač ni mogoče nadomestiti z močnimi žarni-

cami! Lesena tla so že dotrajala zdavnaj in črvi imajo v njih gostoljubno bivališče. Inšpektorje prepovedujejo v javnih in trgovskih lokalih mazanje poda s prašnim oljem, češ da je to nezdravo. Otroci pa ga lahko vdihavajo? Prava posebnost te šole pa je krušna peč, ki pozimi učencem preganja mrz.

Kako presunljivo zastokajo vedna vrata, ko stopiš v to starodavno poslopje! In kakšen je inventar? V njem je sečela še mladež izza časa Franca Jožefa, če ne zarod iz dobe Marije Terezije. Seveda ob tem muzejskem pohištvu ne moremo misliti na sodobne oblike pouka in vsaka zahteva šolskih oblasti po takem pouku bi bila neživiljenjska in prisiljena. In učila? Prav gotovo niso v skladu z reformo šolstva! Delo v takih razmerah ne more biti zgledno in ga ni moč popraviti zgolj z navdušenimi besedami in trikanjem na prsi.

»DOLENJKA«: letos 37 milijonov investicij

Da konca julija letos je kolektiv trgovskega podjetja »Dolenjka« v Novem mestu imel v svojih poslovalnicah 736 milijonov dinarjev prometa. Letni plan za 1963 jim določa 1 milijardo 300 milijonov dinarjev. Doslej je Dolenjka vložila 37 milijonov v preurejanje prodajal, vse letošnje leto pa nameravajo porabiti v te namene 67 milijonov. V prihodnjih dneh bo odprta preurejena prodajalna v Žužemberku. Za preureditev lokala skupno z novo opremo so odriili 21 milijonov dinarjev. V prvem nadstropju stavbe, ki je bila doslej, ker je bila poškodovana še izra časov vojne, Žužemberku v nelep okras, je žužemberka tovarna Iskre uredila stanovanja za svoje uslužbence. Za otvoritev je pripravljena tudi delno prenovljena specializirana prodajalna prehrambenih izdelkov v Mokronogu, poleg tega pa so v manjšem obsegu obnovili še 4 podeželske prodajalne.

Zato takim šolam ne moremo zamisliti, če nimajo takih učno-vzgojnih uspehov, kot jih pričakujemo. Pouka ne moremo posodobiti le z apiliranjem na socialistično zavest današnjega učitelja. Tak apel so poceni in z njimi besediči le tisti, ki že dolgo nima živnega in neposrednega stika s šolo. Reforma šole je tudi revolucija šole. Orodje in orožje zanjo pa je sodobno poslopje s sodobnim inventarjem in sodobnimi učili. Vsega tega pa v osnovni šoli v Mirni peči ni!

Še to: mirnopenška šola je bila pred vojno nekaj časa zaprta zaradi neustreznih delovnih razmer. Zdaj, ko so razmere še slabše, pa je bila spoznana za dovolj dobro, da lahko opravlja funkcijo učno-vzgojnega zavoda. Se ne bi ob tem malo globlje zamislili vsi, ki se jih to tiče?

M. G.

Stanovanj še vedno primankuje

Z razvojem industrije in ostalih panog se v občini vedno bolj zastruje vprašanje stanovanjskega prostora. Stanovanjska problematika se v zadnjem času ne zmanjšuje, temveč se zelo povečuje, posebno v Novem mestu, Straži, Žužemberku in Sentjerneju. Leta 1957 je bilo vloženo v štiri takratnih občinah, ki sedaj tvorijo novomeško komu-

no, 250 prošenj za stanovanja. Do leta 1962 je bilo zgrajenih brez zasebnih gradenj nad 600 novih stanovanj, vendar je število prošenj še vedno rastle in je sedaj vložnih pri občinski skupščini v Novem mestu 1.400 prošenj. V petletnem planu do leta 1965 bodo predvidoma izgradili o koli 610 novih stanovanj, vendar to ne bo omililo stano-

vajske stiske, saj se bodo pojavile nove potrebe, ker se bodo povečale tudi gospodarske zmogljivosti občine.

Do konca junija je bilo letos v občini zgrajenih 51 stanovanj, ob koncu leta pa jih bo še 84. V Sentjerneju bo dokončan 12-stanovanjski blok, v Novem mestu 24-stanovanjski blok za tržišče, 20-stanovanjski stolpič Novoteksa, 9-stanovanjski blok občinske skupščine, 9-stanovanjski blok združenih investitorjev, na področju občine pa gradi stanovanja tudi 10 zasebnikov. V aprilu so pričeli zidati tudi 4 dvanaeststanovanjske bloke za tržišče in več zasebnih gradenj, ki bodo verjetno končane leta 1964.

Vsekakor bo treba še resneje misliti na omiljenje stanovanjske stiske, saj so mnogi ljudje v zelo slabih stanovanjih, več družin boče na tudi prebiva v povsem neprimernih prostorih. V Novem mestu pa je še velika potreba po samskem domu, ker mnoge mlade samske delavce nermalokrat izkoriščajo zasebni stanodajalci.

Klofute so včasih po 5 tisoč dinarjev...

Stara žena v pisani ruti in črnem predpasniku je odločila cekar z dežnikom za pečjo, potem pa stopila pred sodnika: — Tale, — pokaže s roko na moža, ki je sedel na zatožni klofuti, — je prišel proti večeru v mojo hišo, ko sem ravno jedla krompir in solato, ter me tresel po obrazu. Tega ne pustim! Še nihče me ni tepel, tudi mož ne!

— Priznate dejanje? — vpraša sodnik.

— Nisem jel Kje pa! Samo narudil sem jo! Vedno sem ji pomagall

Ona pa, s dvignjenim kazalcem desne roke, stalno ponavlja:

— Pred bogom in pred ljudmi povem, da me je res!

Se enkrat sta bili obe stranki zaslišani, priče tudi, na koncu pa se je izkazalo, da je J. K. res udaril 83-letno ženico iz domače vasi. Misli je, da ji lahko prima še klofuto zato, ker mu je poškovala zaslišno ograjo, skozi katero je uhajala živina, zdaj pa je uvidel, da bo moral za klofuto odšteti 5000 din. Razen tega mu je sodišče prisodilo plačilo sodnih stroškov v tej pravdi.

Na postajo LM v Dol. Toplicah je pred dvema mesecema prišla

Dvakrat se je prevrnil

Zvonko Pirkovič, ki je iz Bele krajine, živi pa v Svici, se je 21. avgusta peljal z osebnim avtomobilom Ford-Taunus iz Novega mesta v Belo krajino. Pri Velikem Cerovcu mu je nenadoma počila guma. Avtomobil je najprej zanesel v levo, nato pa se je dvakrat prevrnil in srečno pristal na desni strani ceste. Voznik je dobil nekaj neznatnih poškodb, na vozilu pa je za okoli 100.000 dinarjev škoda.

precej vinjena C. L. in povedala, da jo je M. M. iz iste vasi udarila oziroma pretepla. Te dni je zadevo obravnavalo sodišče v Novem mestu in na podlagi izpovedbe prič ugotovilo, da je bila C. L. res tepena.

Na razpravi so ženski jeziki porušili sloves, ki ga še od nekdanj uživajo. — Cim je sodnik rekel: »Zdaj pa povejte in s tem dal nasprotnima strankama pravico do besede, se je usula ploha stankov, v katerih je bilo tri četrtina očitkov takih, ki s razpravo nimajo nobene zveze.

Sodnik je jezikanje prekinil, še enkrat zaslišal stranki, zaprisegel pričo, nato pa razglasil sodbo: M. M. mora plačati 5000 din. pogolno v enem letu in pa stroške sodnega postopka.

POSLOVILI SMO SE OD FRANČISKE BECELE

Preteklo sredo smo na smišelskem pokopališču položili v grob Frančiško Becele iz Cerovca pri Gor. Lankovnicah. Pokojnica se je rodila 1903. kot Murnova na Verdunu.

V obdobju ljudske revolucije je bila pokojnica znana kot vneta aktivistka OF, ki je bila ne glede na ovire in nevarnosti pripravljena pomagati partizanom. Kot vođa je popeljala nešteto borcev čez zastraženo železniško progo, organizirala in vodila je sestanke ter seznanjala ljudi z nalogami OF v ljudski revoluciji. Pri revoluciji

cionarnem delu ji je pomagala vsa družina, tako mož kot štirje otroci, sin France pa je 1943 padel v partizanih. Na Cerovcu je preživela 40 let. Pretekli teden jo je huda bolezen iztrgala iz naše srede. Za revolucionalno delo je bila pokojna Francka odlikovana z redom zaslug za narod II. stopnje. Z njo smo izgubili delovno ter zavedno slovensko mater, ženo in borko, ki ni štedila svojih sil za uresničenje idej Osvobodilne fronte.

Široki krog znancev in prijateljev ba pokojno Francko ohranil v trajnem spominu.

Novomeška kronika

Predpisanega obratovalega časa, tako opazamo, nekatera gostišča in trgovine v Novem mestu ne spoštujejo dovolj. Zadevni odlok ObLO Novo mesto natančno določa najkrajši čas, v katerem morajo omejeni lokali poslovati in ga ne morejo izpreminjati po svoji volji. Podaljšajo pa ga lahko po sklepu svojih samoupravnih organov. Nekateri trgovine z ločenim obratovalnim časom bi morale biti ob sobotah odprte od 7. do 15. ure, zvečine pa se zapirajo že ob 14. uri. Tudi nekatera gostišča (na primer kavarna Metropol) se zjutraj ne odpirajo dovolj zgodaj. V mnogih poslovnih lokalih pogrešamo napise, ki bi potrošnike obveščali o obratovalnem času. Prizadeti naj te pomankljivosti čimprej odpravijo.

Automatizacija pisarniškega poslovanja se je v Novem mestu kar široko razmahnila. Pri SGP Pionir, v podružnici Narodne banke, v upravi za dohodke OBS, v Industriji motornih vozil in v Zavodu za socialno zavarovanje že uporabljajo avtomatske knjižne stroje, ki so v naštetih delovnih organizacijah močno razbremenili knjigovodstvo ter pospešili doseganje zamudno knjiženje. Stroji so sicer sorazmerno dragi, kljub temu pa so dragocen pripomoček za ažurnost poslovanja. Za nakup teh strojev so se odločila tudi nekatera večja podjetja, ki jih še nimajo.

Vprežni vozovi nemalokrat ustvarjajo na novomeškem mostu pravi prometni voz, saj je most preozek za dvosmerno vožnjo. Če se v času gostega prometa v jutranjih in zgodnjih popoldanskih urah pojavi na mostu vprega, ki zavira normalno vožnjo avtomobilske kolone, je navadno slišati precej pridrušan in krepkih izrazov od voznikov motornih vozil, ker jih vprega zadržuje. Morda pa bi le kazalo tudi pri nas s prometnim predpisom (v mnogih mestih so to že storili) omejiti vožnjo vprežnih vozil na določen čas dneva?

Sveže morske in sladkovodne ribe nudi svojim gostom vsak dan Ribja restavracija na Glavnem trgu. Priznati je treba, da smo v začetku malce nezaupljivo gledali v novi nezakl. napisi, razvoj pa je dokazal, da ga je kolektiv mislil resno. Postrežbo vam s dostriimi in somi izmed sladkovodnih rib, od morskih pa imajo na zalogi sardele in gljice (porcija po 160 dinarjev) ter škambre, mečarice (sabljarice) in osliče. Vse ribe, razen sardele in gljice, prodajajo na težo. Ribja restavracija je že tako zaslovela, da zahajajo vanjo mnogi gostje od daleč na primer iz Zagreba.

Zadnji ponedeljek je bilo na novomeškem trgu zelo živahno. Vse stolnice so bile zasedene s prideiki, kupeje pa je bilo precej. Zelje so prodajali po 45 din. kumare po 40 dinarjev, papriko po 60 din. paradižnike po 70 din. šopke rož po 80 din. karfiolo po 120 din. melanence po 100 din. slive po 60 din. breskve po 80-100 din. fižol po 140 din. hruške po 70 din. pesu po 30 din. koren po 60 din. grozdje po 100 din. jabolka po 70 din. krompir po 40 din. lubenice po 40 din in piščance po 400 din. Naprodaj je bilo razen tega še precej rož lončnic, ženskih predpasnikov, otroške konfekcije in tončenih izdelkov.

Gibanje prebivalstva: rodila so: Marija Zupančič z Glavnega trga 4 - dečka. Rumenska Petrovič iz Zagrebške 27 - Zvonka. Rafaela Segeđin iz Debelove 4 - deklece. Porodila sta se: Anton Sotler, mlajši iz Paderske 4. in Vida Pugelj, učiteljica iz Loškega potoka.

Petek, 6. septembra: Ljudka Sobota, 7. septembra: Mirna Nedelja, 8. septembra: Sergej Ponedeljek, 9. septembra: Peter Torek, 10. septembra: Dan JVM Sreda, 11. septembra: Milan Četrtek, 12. septembra: Marija

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

ŠTEVILKA DNEVA 21-518

V ponedeljek zjutraj je do 7.15 odprlo v novomeškem »KURIVU« že 12 strank vrata in v isti sapi vprašalo: »Kdaj bo premog? Zupanc me je že spomladl zapisal! Kdaj ga boste pripeljali?« Tako gre iz dneva v dan: do 40 strank se oglasi, telefon 21-518 pa je trenutno najbrž najbolj zasedena številka v Novem mestu. V drugi polovici avgusta je KURIVO dobavilo Novomeščanom 120 ton premoaga, naročenega pa je približno 2000 ton.

»Vsi, ki so naročili premog do konca julija, ga bodo dobili s 45 odst. popustom; tem bomo premog zanesljivo dobavili v septembru in oktobru, medtem ko bodo zamudniki, ki so naročili premog po prvem avgustu, deležni 35 odst. regresa, njim pa bomo premog dobavili verjetno šele no vembra ali celo kasneje.« nam je povedal pomočnik poslovdje Alojz Seničar, ko smo spraševali, kako bo s tem nesrečnim premogom. Lanska zima je Novomeščane izmordila. »Včasih smo morali premog ponujati, pa ga ni nihče vzel, zdaj pa je ravno narobe: ves dan si podajajo stranke kljuko na naših vratih, premoaga pa je premalo.« je pristavil poslovdja tov. Plut. Zvedeli smo še, da je veletrgovina Kurivo v Ljubljani, katere podružnico imamo v Brslimu, zadržno pripravljena dobaviti Novomeščanom ves naročni premog. Seveda ima novomeška podružnica na skrbi precejšnje področje — od Metlike do Grosupljega sega njen delokrog — in povsod zahtevajo te dni premog, premog, premog...

»Zdaj vagonov že ne primanjkuje tako hudo, toda rudniki sproti prodajo vse, kar nakopljejo. Potolazite Novomeščane, da bodo prišli vsi na vrsto, seveda najprej tisti, ki so premog prej naročili. Nihče naj se ne jezi, če mu bodo naši vozniki pripeljali premog pred kletno okno zvečer, ponudijo ali tudi v nedeljo! Vsak vagon moramo položiti v šestih urah, zato naj kupci sami pomagajo, da si bodo premog zmetali v klet ne glede na uro in dan.«

Tudi te dni pričakuje nove pošiljke, saj lahko s petimi vozniki razvozijo na dan 6 do 7 vagonov premoaga. Na voljo sta predvsem kosovec in kockovec iz Velenja, medtem ko je premog iz Zagorja, Trbovelj, Laškega, Banočev in Kočevja namenjen ustanovam, ki imajo centralno kurjavo, ter večjim tovarnam. Na številne pritožbe, ki letijo te dni na ušesa tov. Pluta in Seničarja, je treba pojasniti: dobave premoaga so za tri mesece v zastanku; ljudje, potrpite, čeprav gre jesen že v deželo! Medtem ko za drva pri Kurivu ni toliko povpraševanja (dobijo jih od KGPK), pa pritisk za premog te dni čedalje bolj narašča.

Pravijo, da bo spet huda zima...

ČESTITKA

Radku PAVALCU za odlično opravljeno diplomu na TSS čestitajo mamica, atek in sestra Bredl.

PREKLIC

Lela Jerič, Mokronog 46, preklicujem in obžalujem vse nerisnične besede, ki sem jih izrekla o poteku pogreba pokojne Neže Rapuš iz Srednje Lakenca pri Mokronogu, kot nerisnične. Obenem se zahvaljujem otrokom pokojne matere Ivanki, Anici, Nežki, Poldeču in Franciju, da so odstopili od tožbe.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljuba in nepozabna mama in stara mama

MARIJA MRAK iz Gabrja 34

Pokojnico smo pokopali v sredo popoldne ob 15. uri na pokopališču v Gabrju.

Zalujoci sin Jože z družino, hčerka Angelca z možem Perom, sin Martin in ostalo sorodstvo.

ZAHVALE

Ob preraci izgubi naše lube mame, sestre in tebe

ANE BRATANIC

Iz Bukoška pri Brezicah Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti. Ji darovali vence in cvetje ter ji stali ob strani v njenih zadnjih urah. Posebej zahvala dr. Djordjevičevi, ki ji je lajšala hude bolečine. Zalujoci: hčerka Režika z družino, sestra Mica, nečaki: Ivan Tolas, Milena Černoš z družino in Franc Tolas z družino.

Po hudi in dolgotrajni boleznini nas je za vedno zapustila nenadomestljiva žena, mama in stara mama

FRANCIŠKA BECELE

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti, posebno odboru ZB Bircna vas in godbi iz Novega mesta.

Zalujoci: mož Franc, hči Ljilka, sinova Anton in Stane z družinami ter ostalo sorodstvo.

OGLASI

UGODNO PROdam dobro ohranjeno pomivalno miso. Naslov v upravi lista.

PROdam bencinski motor 6 KM za pogon kmetijskih strojev. — Novo mesto, Kettejev drevored 31.

PROdam lepo obdelan kamen za oporni zid in 116 kosov cementnih blokov (rosakomet). Polize se pri Hudoklinu, Novo mesto, Nad mlini 17.

V CELOVCU ISCE družina s štiri otroki gospodinjstvo pomočnico. Pogoji zelo ugodni. Ponudbe na naslov: prof. Lobe, Ljubljana, Skrabčeva 12.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme tričlanska družina v Ljubljani. Pogoji zelo ugodni. Polize se v Cankarjevi ulici 3.

GOSPODINJSKO POMOČNICO ali žensko, ki bi štiri ure dopoldne

pazila na otroke, iščem. Glavič, Novo mesto, Trdinova 3a.

FRIZERSKO VAJENKO sprejemem takoj. Hrana in stanovanje priskrbljeno. Frizer Nova, Trebnje.

STAREJŠO ŽENSKO sprejemam za varstvo otroka — nudim stanovanje. Naslov v upravi lista. (3295-63)

DRUŽINSKO stanovanje iščem v Novem mestu ali v bližnji okolici (vsaj enosobno). Nudim nagrado 100.000 din. Naslov v upravi lista (3294-63).

MENJAM lepo dvosobno stanovanje v Mariboru za enako ali večje v Novem mestu. Pisarne ponudbe na naslov Slavka Skufca, Askerčeva 3, Maribor.

HRANO in stanovanje dam takoj dvema delavcema, ki bi po službi pomagala na kmetiji. Preskrbim tudi delo v tovarni. Peter Mesec, Zablunca 1 pri Kranju.

HRANO in stanovanje dam fantu, ki bi mi v popoldanskih urah pomagal delati na kmetiji. Judež, Cikava 10, p. Novo mesto.

POZIVAMO vse upnike in dolžnike pokojnega Antona Loknerja, menarika iz Brestanice, da se javijo do 15. septembra 1963 pri Jožetu Lackoviču. Brestanica 7a.

VINKO NOVAK, parketar, Podturn 3, p. Dolenjske Toplice, se priporoča za polaganje in strojno struganje parketov.

KDO JE PRIPRAVLJEN v Novem mestu začasno odstopiti sobo medicinski sestri iz Makedonije z dvema odraslimi otrokoma? — Ponudbe pod »Plačam — Slovenka« na upr. lista.

GIBANJE PREBIVALSTVA

»RAD NOVO MESTO Od 25. avgusta do 2. septembra je bilo rojenih 13 dečkov in 13 deklic.

Poročili so se: Alojz Skedelj, upokojenec iz Kota pri Semicu, in Marija Božič, zasebnica iz Leskova pri Brusnicah; Jože Crtalič, trgovski pomočnik iz Bučke, in Ana Salnic, trgovska pomočnica iz Družinske vasi; Gabriel Obrekar, trgovski pomočnik iz Mirne peči, in Ljudmila Novak, učiteljica z Jablana. — Umrla sta: Anton Horjak, upokojenec iz Domžal, 67 let; Justina Grmovšek, kmetovalka z Malega Vidma, 39 let.

MATICNI URAD BREZICE

Rojstev izven bolnišnice ni bilo. — Poročili so se: Jožef Molan, mizarški pomočnik iz Trebeza in Emilija Godler, uslužbenka iz Gor. Lenarta; Anton Kostanjšek, strojni ključavničar, in Stojanka Džekič, uslužbenka, oba iz Sentenarta. — Umrla so: Jože Veble, upokojenec iz Zakota, 82 let; Ana Bratanič, poštedelka iz Bukoška, 81 let; Franc Dernač, kolar iz Gor. Lenarta, 57 let.

IZ NOVOMEŠKE NEKROLOGIJE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Pepca Grdiša iz Crnomlja — Jernejo, Marija Klobučar iz Uršnih sel — Majdo, Marija Zunič iz Crnomlja — Marinko, Amalija Gorše iz Podturna — Slavka, Justina Bobnar iz Srednje Globočice — Marijo, Joža Stopar iz Drganjih sel — Vesno in Ivana, Jožefa Murn iz Poljan —

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: * poročila ob 4.05, 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00 Pisan glasbeni spored od 4.00 do 8.00

PETER, 6. SEPTEMBRA: 8.30 Igrajo veliki zabavni orkestri 9.25 Petkov dopoldanski simfonični koncert. 15.15 Od popevke do popevke. 11.00 Pozor, nimaj prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne 13.30 Koncertne skladbe Lucijana Marije Škerjanc 14.35 Skladbe za igranje in petje 15.15 Napotki za turiste 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Dragulji iz oper 18.45 Iz naših kolektivov 19.05 Glasbene razglednice 20.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana

SOBOTA, 7. SEPTEMBRA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji 9.10 Štiri pesmi Sveta Marolita — Spika zapoje Samo Smerkolj, pri klavirju Marjan Lipovšek. 9.25 Edvard Grieg: Godalni kvartet op. 27. 10.15 Pojo zabavni zbori. 11.00 Pozor, nimaj prednosti! 12.15 Kmetijski nasveti 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.15 Zabavna glasba 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Gremo v kino 18.45 Novo v znanosti. 19.05 Glasbene razglednice 20.00 Po domače

NEDELJA, 8. SEPTEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra — Borislav Mrkič: Radovedni stonček. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Se pom-

KINO

Brestanica: 7. in 8. septembra ameriški film »Ljubezen popoldne«, 11. septembra francoski film »Ne pokopava se ob nedeljah«.

Brezice: 6. in 7. septembra francoski film »Nepredvideno«, 8. in 9. septembra ameriški film »Salomon in Saba«, 11. in 12. septembra švedski film »Zene čakajo«.

Crnomelj: 6. in 8. septembra italijanski barvni film »Maščevalec«, 10. in 11. septembra italijanski film »Polnočni sestanek«.

Dol. Toplice: 7. in 8. septembra ameriški film »Starec in morje«.

Kostanjevica na Krki: 8. septembra nemški barvni film »Kralj čardaša«, 11. septembra ameriški film »Ko je kraljevala komedija«.

Novo mesto — Krka: 5. in 6. septembra indijski barvni film »Kraljica Jansija«, 7. do 9. septembra slovenski film »Peščeni grad«, 10. septembra jugoslovanski film »Lajžar car«, 11. in 12. septembra nemški barvni film »Ešnapurski tiger«.

Straža: 7. in 8. septembra nemško-poljski film »Planet smrti«.

Smarjeta: 8. septembra sovjetski film »Sofer po sili«.

Metlika: 7. in 8. septembra angleški film »Poslednja obala«, 11. septembra ameriški film »Robi Dike«.

Trebnje: 7. in 8. septembra ameriški barvni film »Skoki planine divjega zapada«.

Zužemberk: 8. septembra jugoslovanski film »Čudna deklica«.

tenico; Alojza Hočevarja, sina posestnika iz Mačkova, je kača pičila v levo nogo; Gorazdu Prhnetu, sinu oestnega nadzornika iz Crnomlja, je zložljivi stol preščinil prste obeh rok; Mira Hrovata, električarja iz Zužemberka, je lesen drog udaril v trebuh; Radoslav Stanič, delavec iz Dolnih Sušic, je padel in si poškodoval levo nogo; Pavla Breznikar, žena delavca iz Skrljevega, je padla z lestve in si poškodovala desno nogo; Anton Dajčman, vnuk posestnika s Kala, si je s koso poškodoval prste desne roke.

NESREČE

Dve nesreči pri Trebnjem

1. septembra se je z motornim kolesom peljal v smeri Trebnje-Ljubljana Karel Rozinberger s sopotnikom. Med vožnjo mu je malo pred enajsto uro dopoldne počila guma, zaradi česar je nekaj časa vozilo zanašalo po cesti sem in tja, končno pa je motor z obema potnikoma vrglo na travnik. Obta sta bila prepeljana v bolnišnico, na motorju pa je za približno 30.000 din škoda.

Janez Markelj se je 27. avgusta proti večeru peljal z mopedom iz Trebnjega v Veliki Gaber. Ko se je spuščal po klanecu v Pijuski, je opazil, da zavore na mopedu ne delujejo. Izgubil je oblast nad vozilom in se prevrnil. Poškodovanega mopedista so odpeljali v novomeško bolnico.

Preveč v levo je zavil

Turški državljani Osman Guven je 25. avgusta opazil s svojim avtomobilom neki osebni avtomobil pri vasi Poljane. Do trčenja, pri katerem na srečo ni bil nihče poškodovan in tudi škoda ni bila velika, je prišlo zaradi tega, ker je omejnjeni turški državljani pri srečavanju z drugim vozilom zavil preveč v levo.

OBVESTILA

ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSKEGA IN GOSPODINJSKEGA v Novem mestu, Društveni trg 2, proda zaradi preureditve poslovnih prostorov večje število: keramičnih rabljenih peči, vrat — različnih dimenzij in ostali rabljeni gradbeni material. Prednost nakupa ima o gospo-

DELAVSKA UNIVERZA V NOVEM MESTU

razpisuje TEČAJE TUJIH JEZIKOV

angleščine, nemščine, italijanščine, ruščine in španščine. — Tečajji bodo šestmesečni in se bodo začeli v oktobru. — Pouk bo štirikrat na teden v prostorih novomeškega učiteljskega. — Podrobnejše informacije dobite v svoji sindikalni podružnici ali pri Delavski univerzi v Novem mestu, Glavni trg št. 7, soba 13.

Tovarna celuloze in papirja Vevče-Medvode

SPREJME V DELOVNO RAZMERJE

PET DELAVCEV

za razkladanje surovin

Osební dohodki po pravilniku OD. — Kandidati naj se osebno oglašijo v

KADROVSKEM ODDELKU OBRATA MEDVODE.

DOLENJSKI LIST

ČASTNIKI IN IZDAJATELJI: Jociški Jabor, Sela Brezice. Crnomelj, Metlika Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krška

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Miloš Jakopčič, Drago Kastelic in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 din — Letna naročnina 900 din, polletna 450 din; plačljiva je vnaprej za izdajateljstvo 1800 din — Pekoči račun pri podružnicah NP v Novem mestu: 408-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto Glavni trg 1 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TRŠKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani

darske in družbene organizacije do 10. septembra 1963. Po tem datumu se proda tudi zasebni-kom.

INVALIDSKI ZAVOD- Metlika, razpisuje razprodajo naslednjih osnovnih sredstev: 6 čevljarskih prešalnih strojev, stroj za čiščenje usnja, stroj za obrezovanje usnja, šivalni stroj PFAFF, šivalni stroj NECKI, 3 šiviljske stroje SINGER, 2 železni peči, Ogljed in informacije na upravi zavoda. Razprodaja bo dne 14. septembra 1963. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor, in sicer do 25. septembra 1963. Po tem roku pridejo v poštev tudi zasebniki.

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Liste: beladone — volčje češnje, pelina, oreha, grenke detelje, šarnice, lapuha, melise, arnike, bršljna. Rastline: pelina, gladilnika, arnike, metlike, tavžentrože, smetlike, medene detelje, melise, polaja, vodne kreše, dobre misli, škrožice, ptičjega drevesa, ptičje kaše, zlate rozge, zdravilnega jetičnika. Korenine: beladone — volčje češnje, bodoče neže, angelike, regrata, pastirake, medvedovih tac, malega divjega janeža, velikega divjega janeža, srčne moči, gladeča, arnike, repinca, cikorijske, male norice, gabeza, trobentice, Lubje: krhlike, Plodove: borovnic, bezga, jerebake, šipka, gljoga, črnega trna, seme lanu. Razno: seme jesenskega podleska, gomolje kukavice, gomolje jesenskega podleska.

NAROČNIKOM DOLENJSKEGA LISTA

Te dni vas bo obiskal vaš pismonoša; prosimo, pripravite mu 450 dinarjev za polletno naročnino, s katero boste poravnali Dolenjski list do konca letošnjega decembra. Ker imajo poštni uslužbenci v izterjavo naročnin veliko odgovornega dela, prosimo vse naročnike, da jim olajšajo ta napor s takojšnjim plačilom zapadle naročnine. UPRAVA LISTA